

NON SÔNG

THE UNION OF VIETNAMESE STUDENT ASSOCIATIONS OF SOUTHERN CALIFORNIA
TỔNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM MIỀN NAM CALIFORNIA
Tòa Soạn: 12771 Western Ave., Suite H ✦ Garden Grove, CA 92641 ✦ USA ✦ (714) 893-3139

"Lông Gió"

Đoàn Lân Quang Trung

Ảnh Hồ Đăng

Hãy tham dự

Hội Xuân Ất Hợi Golden West 1995

Golden West College
Huntington Beach, California

NS

Thư Tòa Soạn

Lá Thư Cuối Năm

Thời gian đang đến với chúng ta. Cho dù ở bất cứ một phương trời xa nào bạn cũng nhớ về những mùa đông ở quê hương. Bạn còn nhớ chăng những mùa đông ở quê nhà với những cơn mưa gió lạnh buốt da. Bạn còn nhớ chăng những tiếng rao bán hàng của những người mẹ, người chị buôn gánh bán bưng, phải trùm những tấm vải nhựa để che mưa, đi giữa những cơn mưa nặng hạt để bán từng chén chè, từng cái bánh, từng trái bắp để kiếm tiền nuôi con, nuôi em, nuôi chồng ở tù cải tạo. Rồi những em bé bán những tấm vé số, từng điếu thuốc lá, những người ăn xin lê lét trên những vũng bùn mưa đọng nước để xin từng đồng.... Và bây giờ trên quê hương yêu dấu của chúng ta, những hình ảnh đó ngày càng nhiều hơn đấy các bạn ạ.

Một ngày nào đó bạn sẽ về với quê hương. Một lúc nào đó nhiều người trong chúng ta sẽ cảm thấy một thoáng ân hận rằng tại sao mình chưa hề nghĩ làm một cái gì đó, cho dù thật nhỏ nhoi, cho quê hương....

Hãy cùng nhau giữ vững niềm tin rằng một ngày nào đó chúng ta sẽ gầy dựng lại quê hương bằng công sức của tất cả chúng ta. Để giữ vững niềm tin đó, chúng ta hãy liên lạc nhau, hãy học hỏi, giúp đỡ và chia sẻ nhau những gì mình có được.

Non Sông sẽ là một nhịp cầu để nối liền những nhịp tim của chúng ta với nhau. Còn gì quý hơn khi tòa soạn nhận được bài của các bạn gửi về. Có những tâm tình rất gần quanh đây, và cũng có những tâm tình từ những nơi xa xăm gửi về cho Non Sông. Để Non Sông phục vụ bạn đọc được hữu hiệu hơn, cũng như giúp cho những anh chị em thiện nguyện của BBT Non Sông được bớt gánh nặng, bạn hãy thường xuyên viết về cho Non Sông bạn nhé.

Rất thân!

Thực Hiện

Khởi Báo Chí THSVVN/Nam Cali

Ban Biên Tập

*Hương Dương, Lê Tạo, Quốc Dũng,
Duy Vũ, Tí Tiêu Tụy, Thành Đạt,
Trọng Dung, NQ, Kẽ Lang Thang,
Nhị Vũ, Thế Thủy*

Kỹ Thuật, Trình Bày, Đánh Máy

*Nguyễn Quân, Lê Hằng,
Trịnh Trọng, Tố Tâm*

Phát Hành

*Huyền Kim Thủy, Nguyệt Hạnh,
Lâm Huy Vũ*

với Sự Cộng Tác của:

*Nhụy Lan, Quỳnh Hương, Trương Kiều
Hạnh, Snowflake, TĐT, Ngọc Tâm,
Thái Hòa, Tân Xuyên, Nguyễn Đăng,
Lộc Quy, Phương Uyên, Đoàn Tâm
Thuận, Tống Minh Đường, Bạch Sơn
Nhạn, Trần Quang Hòa, DTN, Trần
Đình Ngọc, Hải Ngọc Yến*

Đại Diện Non Sông

UCLA Quỳnh San
UC Irvine Đỗ Khánh Đăng
UC San Diego Trần T. Mỹ Lệ
UC Santa Barbara Lê Hiền
UC Riverside Nguyễn Kim Anh
CalPoly, Pomona Nguyễn Trần Đạt
CalPoly, SLO Đỗ Khắc Quang
CSU Fullerton Lê Văn Thành
CSU Los Angeles Trần Ngọc Yến
CSU Long Beach Nguyễn Song Chính
Golden West College Thái Hòa
Orange Coast College ... Lâm Huy Vũ
Long Beach CC Đoàn Tâm Thuận
Pasadena City College Tiến Đạt
Valley College Nguyễn Ngân
Chaffrey College Nguyễn Vân
San Diego State U. Tống Minh Đường
San Diego City Col Trương Bửu Thịnh
San Jose SU Hà Tấn Quỳnh Giao
Mesa College Nguyễn Ánh Tuyết
Moorpark College Bùi Tố Tâm
UT Arlington Phan Ngọc Thạch
Texas Tech U Nguyễn Tường Vân
Philadelphia, PA Nguyễn Lộc Quy

CỤ PHAN BỘI CHÂU VÀ CÔNG CUỘC TRANH ĐẤU CHO ĐỘC LẬP NƯỚC NHÀ

(Nhân Ngày Giỗ Cụ Phan Bội Châu, ngày 2 tháng 11)

• Quang Huy

Cụ Phan Bội Châu tự là Hải Thu, hiệu là Sào Nam. Bút hiệu Sào Nam cụ trích trong câu thơ: “Việt diệu Sào Nam chi”, nghĩa là con chim Việt làm tổ ở cành Nam, tức Việt Nam chúng ta. Biệt hiệu này, có sách chép là Phan Sào Nam, đã nói lên tấm lòng tha thiết của cụ đối với non sông Việt Nam. Cụ sinh quán tại làng Đa Nhiễm, huyện Nam Đàn thuộc tỉnh Nghệ An, đậu Giải Nguyên khoa Canh Tý (1900). Đỗ đạt cao nhưng cụ đã sớm giác ngộ, nên từ khước mọi danh lợi, để tự hiến cuộc đời cho công cuộc đấu tranh giành độc lập và dân quyền cho tổ quốc. Cụ đã từng bôn ba nhiều nước từ Trung Hoa, Nhật Bản đến Thái Lan và Pháp, để vận động độc lập và tự do dân chủ cho nước nhà.

Cụ Phan đã sáng lập ra những tổ chức đấu tranh như: Việt Nam Cống Hiến Hội, Duy Tân Hội, Việt Nam Quang Phục Hội và đặc biệt là cụ cổ vũ cho phong trào Đông Du. Do đó, năm 1913 cụ bị chính quyền bảo hộ lên án tử hình khiếm diện. Năm 1925, cụ bị Pháp âm mưu với viên Thống Đốc Quảng Châu bắt cóc cụ ở Thượng Hải, và ngày 23 tháng 11

năm 1925 cụ bị kết án khổ sai chung thân. Nhưng trước cao trào vận động và đấu tranh mãnh liệt của toàn dân ta, toàn quyền Alexandre Varenne đã phải trả tự do cho cụ và đưa về Huế để quản chế. Cụ đã qua đời tại đây ngày 29 tháng 12 năm 1940.

Ngoài những hoạt động đấu tranh cụ thể, cụ Phan Sào Nam còn dùng văn thơ để tác động tinh thần sĩ phu và đồng bào trong nước. Văn nghiệp của cụ rất phong phú, vừa bằng Hán văn vừa bằng Việt văn với đủ mọi đề tài: từ ngâm vịnh, hát nói đến tuồng cổ, gia huấn ca, v.v....

Cụ đã biên khảo một số chuyên đề giá trị như: Khổng Học Đãng, Nam Quốc Dân Tu Tri, Lê Thái Tổ truyện, v.v.... Tất cả các tác phẩm của cụ đều lấy hai chữ “Nước Nhà” làm nguồn thi tứ. Hầu hết thơ của cụ thiên về giáo dục, giác ngộ, thức tỉnh đồng bào trước nạn vong quốc và thúc giục mọi người hãy quật khởi vì chính nghĩa quốc gia, vì sự trường tồn của dân tộc.

Ngày nay, đọc lại văn phẩm của cụ Phan Sào Nam, chúng ta thấy toát lên tính chiến đấu cho

nhân quyền, dân chủ rất hùng tráng chống với cường quyền bạo lực.

*Sao ta cứ dă man quen thói
Xách thân nô mà luồn cuối dưới
cường quyền...
Nắm dân quyền lồi lại với non
sông...
Nếu ai mà có chí cải lương
Thì phải tự cường âu mới
được...
Nghĩa đồng bào xin hãy hợp
quần chơi
Khi nên trời cũng chiều người...*

Những lời hô hào trên đây của cụ Phan Sào Nam là những lời nhắn nhủ thống thiết, như câu cổ ngữ: “Hãy tự cứu mình rồi trời sẽ cứu.” Cụ kêu gọi đồng bào hãy cùng kết đoàn mà lật đổ cường quyền. Cường quyền ngày trước là thực dân Pháp, cường quyền ngày nay là chế độ cộng sản Việt Nam, một thứ tay sai thực dân mới do lãnh đạo cộng sản Việt Nam áp đặt lên trên đất nước. Bên ngoài xem ra Việt Nam là một nước độc lập, nhưng thực tế là độc lập không có mà tự chủ cũng không, không có dân quyền vì bị chủ thuyết ngoại lai Mác-Lê thống trị, và bị các thế lực tài phiệt quốc tế chi phối và

không chế, khiến dân ta sa vào cảnh đói nghèo, lạc hậu. Mà muốn sớm cho đất nước được tự do thanh bình, no ấm thực sự, thoát cảnh lầm than nghèo khổ thì như cụ Phan Sào Nam đã chỉ dẫn là phải kết đoàn, để đấu tranh với bạo quyền, dầu có phải hy sinh cuộc đời:

*Xem trong sử sách hào kiệt
xưa nay
Nuốt đắng ngậm cay, gây nên
đại nghiệp
Kể đến thù nước, kể thỏa chí
mình
Kể lập công danh, kể xoay vận
mệnh
Treo gương thần thánh, chói
lọi muôn đời...
Chết mà vì nước, chết vì dân
Chết đắng nam nhi trả nợ
trần...*

Nhưng nếu chúng ta cứ lấy chữ “an thân” làm quan niệm sống thì đất nước cứ bị chìm trong cái thuyết ngoại lai lỗi thời, và bị suy tàn rách nát mãi, thì như cụ Phan Sào Nam đã phê phán;

*Sống tử làm chi đúng chạt
trời
Sống nhìn thế giới hổ chẳng ai?
Sông làm nô lệ cho người khiến
Sống chịu ngu si để chúng cười
Sống tưởng công danh không
tưởng nước
Sống lo phú quý chẳng lo đời
Sống mà như thế đừng nên
sống
Sống tử làm chi đúng chạt
trời*

Vậy, những người hiền nhân quân tử và sĩ phu trong nước hãy ngẫm nghĩ lời cũ Phan Sào Nam, mà tự liệu cho mình một chỗ đứng danh dự và hữu ích trong lòng dân tộc. ■

TÌNH TRẠNG XÃ HỘI SUY ĐỒI TẠI VIỆT NAM VÀ TRUNG CỘNG

• Lương Sơn

Công ty sòng bài và giải trí MGM Grand Inc. ở thành phố ăn chơi nước Mỹ Las Vegas đã loan báo kế hoạch xây hai sòng bài trị giá nhiều triệu đô la ở đảo Hải Nam. Thông cáo chính thức loan báo sự hợp doanh giữa MGM và chính quyền Hải Nam trong kế hoạch trên. Thông cáo không đề cập gì đến luật cấm đánh bài ở Trung Cộng. Chủ tịch kiêm giám đốc điều hành công ty MGM Grand Robert Maxey nói rằng công ty MGM sẽ bỏ ra “hàng trăm triệu đô la” để xây những sòng bài. Một sẽ ở tại Hải khẩu, là thủ phủ của Hải Nam, và một ở thành phố bãi biển Sanya, sau khi nghiên cứu kỹ mà thấy có triển vọng thành công. Maxey nói rằng tuy chưa ký giao kèo chính thức nhưng công ty và chính quyền đã thỏa thuận cùng nhau hợp tác trong kế hoạch. Các giới chức trách nhiệm công ty MGM nói rằng cuộc điều đình với chính quyền Hải Nam về kế hoạch này đã bắt đầu từ năm ngoái, sau khi một phái đoàn chính thức từ Bắc Kinh đến thăm công ty MGM ở Las Vegas và đề nghị với họ rằng Hải Nam là một địa điểm tốt để xúc tiến kế hoạch.

Khi việc xây cất và thiết trí hoàn tất, thì Hải Nam sẽ trở thành một trung tâm du hí quốc tế, thu hút các khách du có tiền từ khắp nơi đặc biệt là các nước trong vùng, như Nhật Bản, Mã Lai Á, Nam Dương, vân vân... Những người bên vực việc thành lập khu giải trí này lý luận rằng Hải Nam cách rời lục địa Trung Quốc và như thế thì những sinh hoạt đồi trụy trong khu sẽ không ảnh hưởng gì đến dân chúng Trung quốc. Ngoài ra, dân Tàu sẽ không được đánh bạc, và như thế thì cũng không chạm gì đến luật cấm đánh bạc hiện hành.

Lý luận này không khác gì những lý luận của những quan chức nhà nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam chủ trương cho tài phiệt thế giới mở khu du hí ở vùng Hải Phòng, Quảng Yên, Côn Sơn. Ở một mức độ nhỏ hơn tại Sài Gòn, Hà Nội và các thành phố, thì các nơi ăn chơi du hí xa hoa trụy lạc, chính thức và bán chính thức, dành cho người ngoại quốc và những kẻ có tiền, cũng được bào chữa bởi những lý luận tương tự. Nghĩa là sự trụy lạc, sa đọa chỉ giới hạn trong một thiểu số, còn đời sống người dân nói

chung không bị ảnh hưởng. Không cần nhắc lại thì ai cũng biết rằng luận điệu này xuất phát từ những kẻ quyền thế chủ trương dùng cách này để kiếm tiền.

Ai cũng thấy sự giả đạo đức tột cùng của chủ trương này. Tại vì trong tình trạng đại đa số nhân dân là cùng khổ, thì không cấm người dân cũng không thể nào hưởng lạc ở những khu du hí xa hoa đồi trụy. Nhưng người dân nghèo khổ sẽ là những con thiêu thân lao vào ánh đèn màu rực rỡ để kiếm sống hay là bị lôi vào bởi những kẻ đầu cơ nhục dục và lạc thú sa đọa để phục vụ những kẻ dư tiền. Vì thế ở Việt nam đã có những bà vợ giấu chồng hành nghề mãi dâm giới hạn để kiếm tiền chu cấp gia đình. Có những thanh nữ hay thiếu nữ dưới tuổi thành niên bị bán cho xì thẩu ngoại quốc để phá trình trong những khách sạn sang trọng lãnh đạo đảng và nhà nước xây cất. Sự tàn nhẫn lên đến mức không tưởng nổi, khi ngay chính báo đảng kiểm soát loan tin có em nhỏ đến nổi không thể nào xì thẩu “làm” được cũng bị hiến thân.

Người bố hay người mẹ bán con, và những ma cô, đã bị báo đảng chỉ trích trong những vụ này. Nhưng kẻ đáng kết tội phải là lãnh đạo đảng đã chủ trương và dung thứ cho những chuyện đồi trụy xảy ra chỉ vì mục đích phát triển cái gọi là kỹ nghệ du lịch. Khi mà người ngoại quốc đã nói với nhau rằng Việt Nam không có gì lôi cuốn ngoài cảnh vật thiên nhiên và những con người đói nghèo làm đủ cách để sống, thì những ngày dư thừa trong chuyến đi chỉ còn là tìm thú vui xác thịt. Trước đe dọa bệnh liệt kháng thụ

nhiễm, tức là AIDS, không ngăn ngừa được tại Việt Nam, kiếm gái trình là cách an toàn bảo đảm cho những người này, không kể những xì thẩu Á đông tin tưởng ở sự phá trình “lấy hên” và để bồi dưỡng cơ thể suy tàn vì tuổi tác theo tin tưởng của đạo Lão tu tiên.

Vẫn biết trong xã hội nào cũng có cảnh kẻ mạnh hiếp kẻ yếu, những chuyện khai thác xác thịt và thú tính, nhưng trong các xã hội tự do dân chủ có luật lệ, những điều này xảy ra trong phạm vi cá nhân và bị giới hạn bởi luật pháp. Ở trong xã hội cai trị bởi một tập đoàn chuyên chính vô sản biến thể như Trung Cộng và Việt Nam, tình trạng khai thác con người mọi mặt nằm trong tay của những kẻ lãnh đạo, bất kể là khai thác sức lao động, hay khai thác xác thịt.

Tại những nước tư bản, tệ lậu xã hội như du hí cờ bài mãi dâm là do các cá nhân hay các tổ chức tội ác ảnh hưởng bằng bạo lực và tiền bạc, và vì thế có tác hại hạn chế. Ở những nước độc tài biến thể như Trung Cộng và Việt Nam, tổ chức tội ác LÀ lãnh đạo đảng và nhà nước, cho nên tầm tác hại lên toàn xã hội rộng lớn hơn nhiều.

Tóm tắt lại, tình trạng xã hội sa đọa và người bóc lột người tại Việt Nam hiện nay không phải là tác hại của nền kinh tế thị trường ở những cấp độ cá nhân mà là hậu quả của chính sách kiếm tiền giữ quyền bằng mọi cách của lãnh đạo. Những kẻ du nhập lối sống đồi trụy làm băng hoại xã hội không phải là thực dân đế quốc như tuyên truyền trên báo chí, mà chính là lãnh đạo đảng. ■

Lời Kệ Bình Yên

Như ánh trăng hồng
Qua màn sương bạc:
Lời kệ bình yên
Giữa đời tan tác...

Như tiếng hồng chung,
Chiều rụng môi vắng
Một cánh mai rơi
Giữa đời yên lặng.

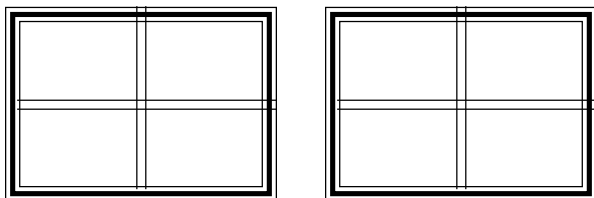
Như lời kinh về
Xóa sạch sầu đau;
Người qua chợ đời
Ngày mau, qua mau!

Một đoạn Nam-Hoa:
Rời xa trần thế,
Một nhịp chèo đưa,
Đời thời quạnh quẽ;

Ngày trên đất người
Ngày tháng mệnh mông,
Lời kệ hiến dâng:
Thị phi, thành bại cũng là không.

• **Trần Hoài Ân**

Chuyện Bên Khung Cửa

Khung cửa sổ mở toang để gió lạnh ban mai ùa vào, cho dù ông mặt trời đã đứng đỉnh trên vòm cây magnolia xanh um. Vài chú quạ đen oang oác lượn qua lại trên nền trời trong xanh... Chú bé bước tới bên khung cửa sổ, đưa tay dụi mắt rồi hít thật sâu vào buồng phổi luồng không khí của buổi sáng đầu tiên trên đất Mỹ. Chú vươn vai, làm qua loa vài động tác thể dục. Thế nhưng mắt chú vẫn cứ muốn trông ra ngoài khung cửa, như muốn tìm hiểu nhiều hơn về cái thế giới mới này của chú, ít ra là cái chung cư (apartment) mà gia đình chú vừa dọn vào chiều hôm qua. Nắng lung linh. Hoa magnolia vẫn nở to như hoa sen trắng vậy. Cả một cụm daisies và impatiens rực rỡ xen lẫn với những bụi acacia và day lilies vàng rực. Đường như cuộc sống mới đang vẫy tay chào đón chú bé mới đến từ Việt Nam.

Buổi sáng này qua đi, buổi trưa kia tiếp nối... Cái nóng oi bức vừa bớt đi để cho cái lạnh đến sớm hơn mọi năm. Thế nhưng

khung cửa sổ của chú bé vẫn cứ như một bức tranh linh động với đủ thứ màu sắc và âm thanh mới mẻ, lý thú. Chú bé vẫn đến bên khung cửa sổ mỗi sáng để đứng nhìn tạo hóa ưu đãi đất nước Hoa Kỳ này. Một chút xót xa cho những thiếu thốn, khó khăn, bạc phước của bên nhà... Ngày qua ngày, bên khung cửa sổ, chú bé vẫn cứ say sưa chiêm ngưỡng nét đẹp do tạo hoá sáng tạo và con người uốn nắn, tô điểm quá đổi tuyệt vời. Chú thậm cảm ơn Thượng Đế và chính phủ Hoa Kỳ đã ban cho chú điểm phúc được đặt chân lên vùng đất hứa này. Có lẽ vĩnh viễn chú sẽ nhận nơi đây làm quê hương thứ hai của chú. Một tương lai đầy hứa hẹn đã mở ra trước mắt chú.

Cho đến một sáng nọ khi khung cửa kính ở căn nhà đối diện mở toang để một cô gái bước ra... Cứ như nàng tiên trong truyện cổ tích hay thần thoại nào đó mà mẹ chú đã kể cho chú bé nghe lúc còn bé. Cô bé mặc một chiếc áo ngủ màu hồng bằng voan mỏng manh tựa như sương

khói. Tóc nàng dài quá vai và hoe hoe vàng một tí. Môi nàng cong lên hơi nhiều nhưng cũng...chẳng sao! Chỉ khác một điều: nàng tiên này dường như bị...cận thị nên phải đeo kính. Cô gái bước ra ngoài balcony, tự nhiên vươn vai, vịn vẹo vài cái rồi lại...ngáp một cái như còn muốn “nướng” thêm một chút! Cô gái bất chợt ngẩng đầu nhìn về bên nọ, bất gặp chú bé đang ngơ mắt nhìn mình đăm đăm nên không biết vì mắc cỡ hay tức giận mà ngúng nguẩy quay phắt vào trong rồi kéo rèm kín lại. Chú bé chợt thấy hụt hẫng, đăm ra ngẩn ngơ... Ánh nắng vừa hửng lên, dường như một đám mây kéo đến che khuất đi... Chú bé như tức với sự ngu ngơ của chính mình. Buổi sáng hôm ấy bỗng dưng chú bé thấy man mác buồn, một chút buồn vu vơ mà xa vắng...

Rồi vài ba buổi sáng cứ qua đi... Chú bé vẫn thập thò bên khung cửa sổ, lăm lét trông về khung cửa bên kia... Khổ nỗi rèm vẫn khép kín. Không lẽ cô gái ấy giận dai vậy sao chứ? Còn bên này, chú bé vẫn cứ mở toang cánh cửa sổ chờ đợi bởi vì chú bé đã phải lòng cô gái ấy. Góc vườn nhỏ vẫn cứ xôn xao nhưng chú bé thấy nôn nao, xao xuyến làm sao ấy. Chú bé chẳng thèm ngấm nhìn thứ nào khác hơn. Bên này chú vẫn cứ dỗi mắt trông về khung cửa kính bên kia. Chú ước thầm: rèm sẽ mở, cô gái sẽ bước ra như sáng hôm nọ...

Và điều ước của chú bỗng hóa thành sự thật. Chú đến bên khung cửa sổ thì “nàng tiên ...cận thị” ấy đã đứng bên kia tự bao giờ. Chú bé đưa tay dụi mắt, không tin được dù đó là sự thật:

cô gái ấy mỉm cười và vẫy tay chào chú! Chú vội đảo mắt nhìn chung quanh xem “diễm phúc” đó có phải dành riêng cho chú hay... còn ai khác nữa quanh đây không? Chú bé sung sướng nở nụ cười “làm quen” với cô gái ấy sau khi đã kiểm soát kỹ lưỡng bốn bề chung quanh. Đường như hoa nắng xen lẫn với hoa magnolia nở rộ tung tăng chói cả mắt! Mấy con quạ đen đã cút xéo đi mất, chỉ còn nghe tiếng chim hót líu lo, ríu rít... Trời trong xanh, gió mát dịu dịu. Không khí thơm tho làm sao ấy... Khung cửa kính bên kia rực rỡ “nàng tiên cận thị” với mái tóc hoe vàng và cái môi trên cong lên bướng bình. Cô gái chắc chắn là người Việt nhưng sao cô lại cất tiếng: “Hi, dear!” làm chú bé giật mình, luống cuống, ấp a ấp úng mãi mới thốt ra được một tiếng “hi” khác đáp từ. Cô gái nháy mắt với chú rồi lại cười nắc nẻ thật to trước khi xoay lưng vào trong. Ôi chiếc lưng dài thắt lại ở chiếc eo thật thon nhỏ rồi nở ra với chiếc mông tròn lẳn hấp dẫn... Chú bé dõi mắt trông theo. Dù chỉ là thoáng chốc nhưng cũng đủ làm chú bé đắm ra đê mê, sung sướng trong tâm tưởng! Nắng lung linh qua tàn lá magnolia xanh um tạo thành những cánh hoa nắng lấp lóa thật vui mắt.

Rồi sáng hôm sau, hôm sau nữa, chú bé cứ thấp thỏm đứng chờ bên khung cửa sổ để đón “nàng tiên cận thị” bước ra từ khung cửa kính bên kia. Chú cứ hồi hộp trông đợi từng giây phút, chờ bức rèm mở toang để nắng sáng ủa vào và chú bé lại sung sướng khi cô gái nhoẽn miệng cười và vẫy tay chào chú. Chú đắm ra “ghiền” bóng dáng thon

thả thấp thoáng qua chiếc áo mỏng manh tựa như sương khói của cô gái ấy. Chú muốn đánh bạo bước qua nhà cô gái ấy để làm quen nhưng sao chú bé vẫn cứ ngại ngùng, e sợ! Chú tự nhủ lòng: sáng mai, chú sẽ mở miệng ngỏ lời.

Tối đến, chú không sao ngủ được. Cứ trần trọc mãi. Lăn qua bên nào cũng chỉ nghĩ tới bóng dáng cô gái ấy. Tối sáng, chú bé chạy vội tới khung cửa sổ mở toang ra đón những tia nắng đầu tiên của bình minh. Sau đó, chú mới hối hả đi làm vệ sinh cá nhân. Xong rồi, chú lại vội vã đến đứng bên khung cửa sổ đứng chờ... Sáu giờ, bảy giờ, rồi đến tám giờ... Mặc cho nắng đã lên cao thật chói chang, không có một chút gió, cũng chẳng có tiếng chim hót. Chú bé vẫn cứ đứng chờ bên khung cửa sổ. Cuối cùng, chú bé cũng thở phào một chút: bức rèm được mở toang để ánh nắng toả sáng căn phòng bên kia. Chú bé thấy thật rõ: cô gái đã uể oải ngồi dậy, từ từ bước xuống giường và bước tới bên khung cửa kính. Cô đưa tay vén mớ tóc hoe hoe vàng lòa xòa bên mép tai và vuốt lại nếp áo mỏng manh tựa như sương khói ấy... Chú bé chợt giật thót tim khi một bóng người đàn ông cao mảnh khảnh đến đứng gần bên cô gái ấy, vòng tay qua chiếc eo thon nhỏ rồi xoay người cô gái lại đối diện với ông ta. Chú bé mở to mắt để trông cho rõ: với mái tóc đã “muối nhiều hơn tiêu” và một cái sóng mũi cao mà gầy, người đàn ông Mễ lớn tuổi ấy vẫn đồm dáng với chiếc áo sơ-mi ngắn tay màu hồng. Ông ta rõ ràng đưa tay xoa nhẹ lên tấm lưng dài thon thả rồi ghì xiết thân hình

nhỏ bé của nàng vào lòng ông ta. Cô gái cố rướn cao lên để hôn lên môi, lên má, lên cổ của ông ta. Cô gái cố nhón chân cao lên một chút, vòng tay qua cổ ông già Mễ để kéo ghì ông xuống mà đặt lên môi ông ta một nụ hôn đắm đuối... Ông già Mễ nhắc hẳn cô gái lên rồi lại đặt cô gái ngồi xuống chiếc giường, hôn lên trán cô gái rồi mới rời cô và bước ra khỏi phòng... Chú bé đột nhiên chồm tới kéo cửa sổ đóng âm lại một tiếng thật to rồi ngồi bệt xuống nền thảm, thần thờ, ngưng ngẩn... Chú bé cảm thấy cổ mình nghèn nghẹn và nhói đau ở bên trái ngực của mình. Đây là lần đầu tiên chú bé có cảm giác ấy. Chú bé thật sững sờ trước một sự thật quá ư phũ phàng. Có lẽ lâu dần rồi chú sẽ nguôi ngoai và quen dần với những thực tế không mấy vui vẻ như thế. Buổi sáng ở đây không phải lúc nào cũng trong xanh mà vẫn có những ngày mây đen ảm đạm, hay ít ra cũng vẫn lộn cộn những đám mây mù xám xịt... Cũng đâu phải chỉ có tiếng chim hót líu lo, chỉ có hoa thơm và nắng vàng rực rỡ... mà ở đây vẫn có những con quạ đen gớm ghiếc “không mời mà đến”, cũng có những bông hoa “khó ngủ” và có cả những cơn mưa dông tầm tã, phũ phàng... Một sáng mai đây, chú bé sẽ lại mở toang cửa sổ, sẽ nhìn kỹ thực tế cuộc sống hơn chứ không chỉ nhìn chăm chăm mãi về khung cửa kính bên kia nữa. Vả lại, chú cũng phải bước xuống đường và sẽ phải va chạm nhiều hơn với cuộc đời. Rồi chú sẽ hiểu ra và biết được nhiều hơn về những con người quanh ta.

• HƯỚNG DƯƠNG (9/94)

1. TIỀN BIỆT

Người đi xây mộng công hầu
Nỗi buồn bút gầy, nghiên sâu em mang
Tinh ra mực thắm dịu dàng
Mà sao loang lổ đời hoang phế này.

2. THƯ BẠN

Chợt mình nhớ bạn tri âm
Ngước nhìn lên mảnh trăng rằm chia hai
Chạnh lòng buồn tiếng thở dài
Đau đêm tĩnh mịch, buốt tay thư buồn

3. NHUNG

Thương tôi, nhưng nước mắt người
Buồn người, nhưng nửa phận người tôi mang
Thì hờn, thì giận nhau, than
Nhưng lòng nhau nói trăm ngàn tiếng nhưng.

4. LỤC BÁT MƯA

Thơ sầu lục bát, tôi, mưa
Chia nhau vào ở đã vừa buồn tôi
Khéo không đủ chỗ, thiếu nơi
Mốt mai tôi lỡ buồn người, cất đâu?

MƠ VỀ THĂM NGOẠI

Chùm thơ lục bát

Lộc Quy

Sáng nay ta lại về thăm Ngoại
Chuyến đò ngang, sông Thị Nại* dập dềnh
Đồng muối, đầm tôm, bờ đất gập ghềnh
Cây cầu tre vắt mình qua dòng nước.

Nắm chặt nhánh cau, chân dò từng bước
Mắt dõi nhìn hướng gò đất xa xa
Đâu mái nhà tranh, năm tháng trôi qua
Thời thơ ấu trong tình thương của Ngoại.

Hằng ước ao một lần trở lại
Bỏ trái cau dâng lên Ngoại ăn trầu
Mặt trời lên cao, càng cố đi mau
Mới ít bước mà chân sao đã mỏi?

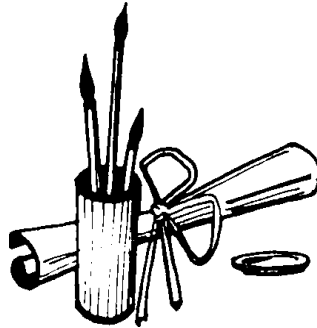
Giúp, giúp ta đi, gió nồm hãy nổi
Và mây ơi hãy căng rộng cánh buồm
Mau đưa ta về thăm Ngoại một lần
Dù một lần, bao năm hằng mong đợi

● C. Thạch

* Đầm Thị Nại tại huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định

THÔNG BÁO

V/v Đặc San Xuân Ất Hợi 1995

Khối Báo Chí thuộc Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam miền Nam California xin trân trọng thông báo cùng toàn thể bạn đọc về ĐS *Non Sông*, số Ất Hợi 1995:

- Đặc San Xuân năm nay sẽ được phát hành vào giữa tháng 1, 1995
- Ban Báo Chí thiết tha kêu gọi độc giả đóng góp bài vở và hình ảnh về cho ĐS Xuân. Thời hạn nộp bài là từ ngày ra thông báo này cho đến đầu tháng 1 năm 1995.
- Vì số trang của ĐS Xuân lên cao (trên 100 trang), Ban Báo Chí rất cần nhiều nhân sự giúp đỡ để bảo đảm phẩm chất và báo ra đúng thời hạn. Cho nên các bạn tại các trường đại học miền Nam California (tiện nhất là quanh vùng Orange County) có sở thích hay khả năng viết bài, đánh máy, minh họa, trình bày, trang trí... nếu có thiện chí và thời giờ (khoảng 2 buổi mỗi tháng) muốn học hỏi hay tham gia sinh hoạt báo chí, xin liên lạc ngay với Ban Báo Chí Non Sông tại số (714) 893-3139 vào cuối tuần (xin hỏi gặp anh Đạt hay anh Quân).
- Đặc biệt, theo chiều hướng hiện đại hóa thông tin “Information Superhighway”, Ban Báo Chí đang thử nghiệm cách gửi bài về tòa soạn từ mọi nơi trên thế giới qua hệ thống Internet. Các bạn có thể bắt đầu liên lạc hay gửi bài cho *Non Sông* qua địa chỉ e-mail: NonSong@aol.com (hay của THSV: THSV NCali@aol.com).

Nay Khối Báo Chí THSVVN/Nam California ra thông báo này để kêu gọi tinh thần thiện chí và sự yểm trợ bài vở của quý bạn. Thư từ và bài vở xin gửi về:

THSVVN/Nam Cali
c/o *Non Sông*
12771 Western Ave., Ste. H
Garden Grove, CA 92641
(714) 893-3139

Trân trọng kính chào.

Los Angeles, ngày 19 tháng 10, 1994.

Hải Nam con thương yêu!

Đêm nay trời đã khuya và mẹ con đã ngủ, ba ngồi tại phòng khách vắng lặng để biên thư này gửi cho con. Ba mong rằng lá thư này được gửi đến con như nỗi lòng và tâm sự của đời ba dành cho con và anh của con.

Khi ba lớn lên thì nhà ông bà nội quá nghèo nên ba không có dịp thấy chân trời đại học như các con có được ngày hôm nay. Ba đã nhập ngũ và chọn binh nghiệp làm hướng đi khi đất nước Việt Nam ở vào giai đoạn chinh chiến điêu linh. Anh hai con là Hải Việt đã vào năm thứ hai tại trường Harvard. Anh con thích học luật và định chọn ngành Bang Giao Quốc Tế sau này. Anh con muốn tranh đấu cho một nước Việt Nam tự do và dân chủ. Riêng con thì năm nay tập tễnh vào trường Stanford. Con muốn học y khoa để giúp người nghèo khó. Những ngành nào mà các con đã chọn và những ý nghĩ tốt cho quê hương Việt Nam mà các con đang ấp ủ thì ba đều tán thành và hài lòng.

Những ngày tuổi trẻ như các con, ba và các bạn đồng trang lứa đã miệt mài gìn giữ từng tấc đất quê hương tại các chiến trường. Những địa danh Gio Linh, Phong Điền, Cam Lộ, Hải Lăng, Đông Hà, Thạch Hãn hay Cổ Thành Quảng Trị đã in sâu vào trí nhớ của ba. Những nơi đó ba và các bạn đồng đội đã đổ máu hay mang thương tích hoặc ra đi vĩnh viễn vào lòng đất khi quyết gìn giữ màu cờ sắc áo của quân lực VNCH.

LỜI CHO CON

● Hải Đức

Ngày nay các con được dịp thi thố tài năng với các bạn bè cùng thế hệ ở các ngưỡng cửa đại học, các con hãy cố gắng học hành, trau dồi nhân cách và nhất là giữ bản chất Việt Nam, nguồn gốc của mình. Các con hãy hãnh diện mình là người Việt Nam, vì cây có cội, nước có nguồn, chim có tổ và người có tông. Dòng dõi chúng ta là người Việt Nam thì dù ở xứ nào đi nữa chúng ta vẫn là người Việt Nam. Các con là những phần tử bé nhỏ đại diện cho cộng đồng hay cho quê hương Việt Nam tại các chân trời Harvard và Stanford, các con hãy cho người Hoa Kỳ thấy rằng chúng ta có khả năng, thông minh và biết đoàn kết. Đất nước ta tuy nghèo và đã có chiến tranh triền miên, nhưng không có nghĩa là đất nước Việt Nam là tệ hay dân

tộc Việt Nam là xấu. Chỉ vì chủ thuyết ngoại lai Cộng Sản du nhập vào đất nước ta đã đi ngược lại nguyện vọng và truyền thống của dân tộc ta và đã hủy hoại tan hoang xứ sở ta. Như hiện tượng tre già và măng mọc, thế hệ ba mẹ sẽ qua đi và thế hệ các con sẽ là rường cột cho cộng đồng Việt Nam tại Mỹ và là những tài sản hữu ích cho quốc gia Việt Nam mai sau. Vì những lý do đó, các con ạ, các con hãy tâm niệm giữ lấy cội nguồn của mình và sống sao cho xứng đáng là người có nhân cách, giữ tiếng thơm cho nòi giống của mình. Khi sinh ra các con ba đã nuôi ước vọng các con sẽ mãi mãi là người Việt Nam. Con có biết không các cô y tá Mỹ ở nhà thương đã đề nghị với ba mẹ đặt thêm tên Mỹ cho các con? Nhưng ba đã dứt khoát

khước từ. Ba rất buồn và chán nản khi phải nhìn thấy sự gán ghép gượng ép của lối đặt tên nửa Âu nửa Á. Các con được sinh ra và lớn lên ở xứ này nên các con đã lãnh hội sự giáo dục tại các trường học Hoa Kỳ. Xứ này thật là tiến bộ và thật vĩ đại, nhưng rồi các con cũng đã thấy rằng chính nó cũng có những khuyết điểm, những nguyên nhân nội tại không mấy tốt đẹp như những tệ trạng xã hội, những giá trị tình cảm gia đình lỏng lẻo và giới hạn. Xứ sở ta tuy nghèo nhưng có những tình cảm gia đình thật đậm đà và khăng khít, có những tập tục, văn hóa cổ truyền đáng quý và đã có một lịch sử dựng nước và giữ nước kiêu hùng, đã trường tồn qua hàng chục thế kỷ rồi. Những bài học Việt sử mà ba đã kể cho các con nghe về ý chí quật cường chống ngoại xâm, những chiến công hiển hách của tiền nhân ta như những Lý Thường Kiệt dẹp giặc chống phương Bắc, dũng tướng Trần Bình Trọng bất khuất trước quân thù, Hưng Đạo Vương phá tan giặc Nguyên và dè bẹp đạo quân Mông Cổ xâm lăng nước ta, anh hùng áo vải Lê Lợi với mười năm kháng chiến chống quân Minh, và vua Quang Trung đại thắng quân Thanh, rồi đến những chiến tích chống giặc Tây, nào những chiến lũy Ba Đình với Đình Công Tráng, chiến khu Bãi Sậy với Nguyễn Thiện Thuật, rồi những Phan Đình Phùng, Trương Công Định, Nguyễn Trung Trực, Nguyễn Tri Phương, v.v... là những tấm lòng son sắt của tổ tiên ta đối với tiền đồ Việt Nam và là những tấm gương sáng của tiền nhân để lại cho hậu thế noi theo. Do đó bổn phận tối thiểu của chúng ta đối với tiền nhân là

không được phép chối bỏ quê hương. Ba luôn nhắc nhở các con lý do vì sao người Việt mình phải lưu lạc trên xứ sở này. Chúng ta đến đây vì hoàn cảnh đất nước bị cưỡng chiếm bởi những người u mê chủ thuyết Cộng Sản vô nhân và chuyên chính.

Tháng tư năm 1975, ba và các bạn đồng đội đã tê tái khi nghe lệnh từ những nhà lãnh đạo, những chính khách tuyên bố đầu hàng quân Cộng Sản. Ba đã làm chứng nhân cho những bất mãn, những phần uất hay những ngậm ngùi khi các binh sĩ VNCH cùng nhau rút chốt lựu đạn tự sát, chứ không đầu hàng quân thù. Có những chiến binh đã khóc tức tưởi khi buông súng ra đi. Ghe ba lên đênh trên biển thì được tàu lớn của hải quân VNCH vớt. Khi tàu vào lãnh hải Phi Luật Tân thì hai đồng minh Phi Luật Tân và Hoa Kỳ yêu cầu các tàu của người di tản phải hạ cờ VNCH thì mới được cập bến Subic Bay. Vị hạm trưởng khả kính trên tàu ba đi đã tuyên bố lý do vì sao phải hạ ngọn cờ thân yêu trên loa phóng thanh mà giọng ông nói mang niềm uất nghẹn trong nỗi nước mất lưng tròn. Còn nhục nhã nào hơn những tủi nhục bị mất chủ quyền quốc gia vào tay quân thù và quốc gia VNCH bị xóa tên trên bản đồ thế giới? Hơn một ngàn đồng bào đứng trên tàu đã cùng nhau đồng ca bài quốc ca VNCH trong khi cờ vàng ba sọc đỏ được hạ xuống. Ba còn nhớ nhiều đồng bào đã nghẹn ngào òa khóc. Còn những người khác thì cũng đã chan hòa nước mắt khi lá cờ được cuốn mang đi. Bởi vậy con à, thế hệ của ba đã học lấy những kinh nghiệm đau thương bằng nước

mắt và những bài học cay đắng bằng mạng sống khi làm bạn với các xứ đồng minh. Con nên nhớ là không quốc gia nào thương dân tộc mình bằng chính mình. Mặt khác, các con được sinh ra sau cuộc chiến, nên ba mẹ cần nhắc nhở cho các con nhớ là chúng ta ra đi không vì lý do tha phương cầu thực. Con hãy nhớ điều này.

Hải Nam con!

Con đã chọn ngành y khoa để thực hiện ý nguyện của con rong tươg lai, ba mẹ ao ước rằng con hãy cố gắng gặt hái kết quả học hành và sớm thành đạt để giúp ích cho cộng đồng và xã hội. Bài học vỡ lòng cho những chàng trai thế hệ là lòng yêu nước và lòng trung thành với dân tộc Việt Nam. Nếu có tài không thôi thì cũng chưa đủ. Đức hạnh còn là yếu tố quan trọng và cần thiết khi hướng về cộng đồng và quê cha đất tổ. Con ơi, nếu sau này con có là một y sĩ hay là một kẻ sĩ thì con phải nhớ rằng đừng bao giờ vì danh vọng hay lợi lộc riêng tư mà quên đi quyền lợi chung và ý nguyện của cộng đồng cũng như của dân tộc Việt Nam. Và kẻ sĩ các con phải có danh dự, liêm sỉ, biết vinh và biết nhục. Các con không nên làm những điều gì phương hại đến quyền lợi của đất nước và cũng không nên làm những điều chi thương tổn đến danh dự của dân tộc Việt Nam. Khi các con còn nhỏ, những đêm đau bệnh nóng sốt hay ối mửa thì ba mẹ rất đau lòng và thức trắng cả đêm và hôm sau ba mẹ đã phải nghỉ làm. Nói như vậy để các con thấy rằng ba mẹ thương các con rất nhiều. Thế nên ba mẹ kỳ vọng rằng nếu như ba mẹ thương các con như thế nào thì ba mẹ cũng

muốn rằng các con hãy thương nước Việt Nam như thế đó. Ba mẹ không có nhiều tiền để cho các con làm hành trang khi xa cha mẹ để bước đi ra trường đời, nhưng ba mẹ đã cho các con một số vốn liếng Việt ngữ cần thiết, lòng yêu tổ quốc Việt Nam và sự khuyến khích ôn áp những lý tưởng quốc gia mà các con đã chọn lựa. Nhà cầm quyền CSVN đã đi ngược lại ý nguyện của người dân thì chắc chắn rằng định mệnh của họ sẽ không thoát khỏi luật đào thải của Tạo hóa. Ba cầu mong một ngày mai trời lại sáng trên quê hương ta, nơi đó người dân trong xứ được hưởng đầy đủ các quyền tự do căn bản của con người và người Việt tha hương từ khắp năm châu, bốn bể sẽ lũ lượt trở lại cố hương để gây dựng lại đất nước.

Sau cùng để chấm dứt lá thơ này ba muốn gửi đến hai con Việt và Nam bản nhạc “Mẹ Việt Nam ơi, chúng con vẫn còn đây!” mà ba ưng ý nhất khi hướng về tổ quốc thân yêu của chúng ta ở bên kia bờ Thái Bình Dương. Các con hãy lắng nghe và để hiểu rằng trong lòng ba mẹ chỉ có một xứ sở Việt Nam. Tiền Nhân ta đã có câu: “Việt điều sào Nam chi”, vì con chim Việt thì phải đậu ở cành Nam hay là những tiếng lòng cô liêu và khắc khoải của loài chim ly hương: “Nhớ nước đau lòng con quốc quốc”.

Thương các con nhiều.

Ba của hai con,

Hải Phúc

Thương làm chi người phương xa cho khổ
Gặp vài lần sao vui được nhớ nhung
Bé ưu tư bên khung cửa yên lành
Đâu còn nữa về hồn nhiên thuở ấy

Nhớ da diết buổi hẹn hò chiều ấy
Ngồi bên nhau cùng ngắm cảnh hồn nhiên
Mi khép lại đón nụ hôn nồng ấm
Nụ hôn đầu còn ngọt lịm bờ môi

Nhìn người ta như có đôi có cặp
Đạo phố chiều như khăng khít bên nhau
Bé có đôi nhưng sao ta lẻ bóng
Biết bao giờ mình mới được chung đôi

Anh và bé hai phương trời cách biệt
Xin cho bé nhắn gió gửi mây bay
Nhắn dùm tin bé nhớ ai bé khóc
Tương tư người khổ lắm có ai hay

D.T.N

Mùa xuân đến sao mai vàng chưa nở?
Hạ tung bồng lại cứ ngỡ ve kêu
Trời nắng ấm sao vẫn thấy cô liêu?
Sắc phượng hồng sao gọi nhiều nhưng nhớ?

Thu chia ly ướt đầm vãn thơ nhỏ
Chiều thu sang khắc khoải ý tâm đầu
Trời kỷ niệm đang lưu luyến ở đâu?
Gợn mây kia...ưu sầu...thu hôm ấy...

Nhớ ơi nhớ, nhớ sao bàn tay vẫy
Phút phân ly...hết thấy đã mấy mùa?
Vẫn nhớ hoài ngày hôm ấy xa xưa
Trong kỷ ức...say sưa đôi tim nhỏ

Hẹn gặp lại...nên thơ mùa hoa nở
Lá vàng rơi chẳng đủ đếm sự lòng
Mỗi chiều về xao xuyến nổi băng khuâng
Thương, nhớ, mong, ngóng trông ngày hội ngộ.

HẢI NGỌC YẾN

TƯƠNG TƯ

NHỚ

Cho Anh

HỌC TRÒ!!!

• **Nhụy Lan**
(BN Sao Mai, Moorpark College)

Từ trong góc phòng của Learning Center đi ra, Trang ghé lại chỗ bàn chúng tôi.

— Chiều nay ai cũng xong test rồi, ngồi tán ngẫu vui quá hả!

— Ủ, bi chừ nghĩ xả hơi nói chuyện tầm phào để giải trí à. Trang hết lớp rồi hả? — chị Ngân xoay qua nói với Trang.

— Em hết lớp rồi! Thôi bye hết nghen!

Trang xoay qua anh Tiến tutor nói nhỏ:

— Anh Tiến bỏ quên cái áo jacket đằng bàn, nhớ lại lấy. Thank you nghen! Trang nhắc chớ không thì anh quên khuấy đi mất.

Chị Ngân nói với theo:

— Anh Tiến hôm nay sao mà thơ thần thế? Bỏ quên hay là giả vờ vậy?

Anh Tiến bậm miệng:

— Hừm! Không được giỡn

“thầy” như vậy nha!

Anh Tiến là tutor cho nên bọn tôi chọc, gọi anh là “thầy”.

Tôi tiếp lời chị Ngân:

— Chị Ngân này nói đúng tim đen làm “thầy” giận rồi kìa!

Anh Tiến lắc đầu:

— Các cô phải nể “thầy” các cô một chút chứ! Học trò học riết chi toàn là lũ “lon ton chuyên môn nói bậy” không hà!

Chị Ngân không thua:

— “Thầy” sao thì trò vậy anh Tiến ơi!

Cả bọn cười ồ! Một dịp cười thỏa mái sau khi tất cả đã làm xong những bài test. Hương là người im lặng tự nãy đến giờ. Không biết cô nàng hôm nay có chuyện gì buồn làm đôi môi xinh xắn kia chỉ nở nụ cười yếu ớt. Bỗng Hương đưa tay chụp tờ giấy chị Ngân đang viết dở trên bàn và đọc. Đọc xong, Hương lẳng lẽ mỉm cười (nụ cười của kẻ “vui là

vui gương kẻo mà...”). Rồi Hương vò nát mảnh giấy ấy lại và đem liệng thùng rác. Chị Ngân la oai oái:

— Hương kỳ quá! Công sức của Ngân sáng tác khi nãy đến giờ mới được bài thơ mà Hương nỡ đem liệng đi! Thật là đồ phá hoại!

Chị Ngân làm thơ??? Tôi có ngủ mơ không đây??? Tôi lẳng lẳng đứng lên và nhẹ nhẹ tiến về phía ... thùng rác. Tôi bò nhoài trên thảm mà ôm bụng ... cười sau khi đọc xong bài thơ tôi lượm lại trong thùng rác của chị Ngân mà Hương đã “nhấn tâm” liệng vào đó.

Anh Tiến lấy bài thơ trong tay tôi và đọc:

“Chiều nay anh Tiến ở trường
Bỏ quên chiếc áo trong phòng tutor
Trang có được thi cho anh xin
Hay là Trang để làm tin cho mình.
Áo anh thì rộng thùng thình.
Làm sao Trang mặc vừa mình hở Trang.
Áo anh có màu vàng vàng.
Hay là Trang hái hoa vàng về chơi.
Nói thì anh nói vậy thôi.
Chớ anh không nỡ nhiều lời đầu nghen!
Anh đây vẫn giữ tutor...”

Anh Tiến đưa tay gãi đầu:

— Quá lảm rồi nghen! Làm thơ chọc “thầy” hả?

Chúng tôi ôm bụng cười. Phòng Learning Center bi chừ chỉ còn nhóm tụi tôi và 3, 4 đứa Mỹ đang ngồi đánh ca-rô đằng kia chờ lớp học buổi tối. Một lúc sau anh Tiến thả cây viết xuống bàn ghe cái “kịch” rồi lấy giọng trịnh trọng:

— Các “trò” hãy thưởng thức bài thơ “thầy” mới sáng tác nè!

Chúng tôi chụm đầu vào:

“Từ khi nhận job tutor
Vui thời cũng có buồn thời nhiều hơn
Học trò dăm bảy lon ton
Đứa đùa, đứa nghịch, đứa hờn, chán ghê.
Một đời chưa thẹn chưa thề
Mà nay một mối mân mê một mình
Nhờ ai hỏi với cô mình
Không vui thì chớ vô tình là ai?
Áo tui đủ đứt năm tà
Cũng xin cứ để mẹ già tui khâu
Từ nay tui nguyện khăn cầu
Chỉ xin cho được một ngày bình yên
Cười nhiều người bảo vô duyên
Không cười chẳng lẽ buồn phiền mãi sao!”

— I dà! Dữ quá ta ơi! — chị
Ngân hét lên — Anh gọi tụi này
là lũ “lon ton” hả? Phượng Uyên
ơi! Sao mi nở để “phe ta” chịu
trận vậy?

Hương hòa vào:

— Phượng Uyên ra tay đi!
Đừng để phe ta bị bắt nạt!

Bị thúc ép dữ dội và cũng là
con cháu bà Trưng, Triệu, chí khí
“quật cường” nổi dậy. Tôi ứng
khẩu đọc ngay bài thơ đáp lại:

“Ngày xưa mới nhận tutor
Thầy làm mặt tỉnh, học trò sợ run
Nhìn thầy im lặng uy nghiêm
Không cười, không giận tưởng tim đá, đồng
Thu qua rồi lại sang đồng
Mặt lạnh khi ấy giờ trông ... cũng cười
Cười nhiều đời mới vui tươi
Dầu cho người nói ... Dưới Uời hiện hình.”

— Ha! Ha! Hay quá! Một
đều (1-1) rồi anh Tiến nhé!

Chị Ngân và Hương vỗ tay
tán thưởng.

— Chưa thắng được đâu nhé!
Im lặng nghe đây nè!

Anh Tiến đưa tay lên trán và
từ từ đọc:

ANH CỦA BÉ

Thái Bình Dương (Mesa College, San Diego)

Này cô bé sao chiều nay bé khóc?
Nhớ nhưng gì sao lệ đầm hoen mi
Mắt thơ ngây sao để vương sầu bi
Nghe anh hỏi “Ai làm cho bé khóc?”

Này cô bé sao gục đầu không nói
Có anh bên, bé đừng sợ điều chi
Hay là ai đã làm bé tỉnh si
Cứ nói đi anh sẽ trừng trị hử.

Anh biết không người làm cho bé khóc
“Hử” chính là người của bé thương
Nhưng hử luôn mãi chỉ nói một đường
Rằng “suốt đời vẫn là Anh của bé!”

“Ngày xưa cô mới vào trường
Thơ ngây là một, dịu hiền là hai
Nhìn cô xinh xắn liêu trai
Tôi đây cứ ngỡ ... Bỗng lai giáng trần.
Thu, Đông, Xuân, Hạ xoay vần
Bỗng lai đã nhuộm ... bụi trần rồi sao?”

Tôi ôm mặt:

— Ôi! Thật là quá đổi!

Anh Tiến nhe răng ... cười:

— Hi! Hi! Sao rồi hử cô bé?
Chịu thua chưa? “Thầy” mà!
“Thầy” phải hơn trò chứ!

Hương léo nhéo:

— Phe ta không thắng nổi!

Chị Ngân khích:

— Phe ta thua nhưng Phượng
Uyên “đau” nhất!

Tôi lẳng lặng ôm vở lại góc
phòng ngồi. Anh Tiến nói với
theo:

— A ha! Tự động rút quân
rồi ta ời!

Tôi im lặng. Không phải im
lặng tập trung học bài mà im lặng
để ... suy nghĩ cách “bày binh bố
trận”. Tôi thường nghe ông chú
của tôi ca ... cải lương mỗi khi
thấy tôi tập tành làm thơ:

— “Thơ với thần cho nên
mày học dở. Thần với thơ nên
mày ... trể transfer.”

Kệ! Tôi phải “phục thù” trước
đã. Tôi ngồi nặn óc suy nghĩ....
Đằng kia, tiếng anh Tiến ngêu
ngao:

“Học trò là học trò con
Dăm bảy lon ton là con học trò.”

Chị Ngân léo nhéo:

—Phượng Uyên ơi! Mọi ngày vẫn thơ mi “lai láng” lắm mà sao bi chừ nở để “ê mặt” vậy?

Hương tiếp theo:

— “Vùng dậy” đi Phượng Uyên ơi!

Tôi im lặng xếp bút đứng lên, đưa ra một tờ giấy.

— À! Thì ra cô bé này im lặng ngồi làm thơ “phục thù” mà mình cứ tưởng là cô ta học bài chứ — anh Tiến nói.

Chị Ngân giật tờ giấy trong tay tôi đọc to lên:

— Tâm thư toàn T từ thầy Tiến. Thuở thiếu thời tôi tên Trương Tấn Tiến. Tôi tới trường tập tành tutor. Thói thông thường thì tôi: Thầy Tiến. Trò tôi thì thơ thần, thích thơ. Thịnh thoảng trò trốn thầy thực tập ... thơ. Tôi tức tối thề trị tội trò. Time tutor tiếp, trò tính toán trật, tôi thẳng tay trị tội trả thù. Tuy thế, trò tôi tiếp tục ... tưng tưng tập tành thơ tiếp. Trước tình trạng trên, tôi thề trị tội trò thẳng thừng. Trò tôi tức tốc ... tặng thơ tới tôi:

“Thầy Tiến, thầy Tiến...tutor
Trị tội trò thẳng thừng tùy theo ...
thăng trầm thời tiết...”

— Ha! Ha! Hi! Hi!

Cả bọn cười to.

Anh Tiến ngửa cổ lên trời kêu:

— Trời ơi! Học trò! □

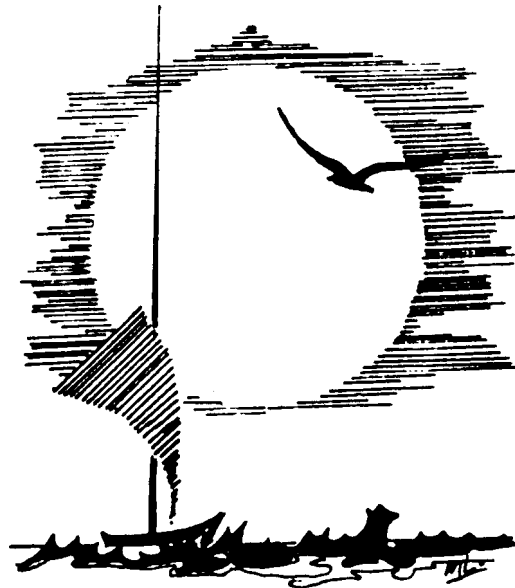
LTG: Xin chào quý độc giả **Non Sông!** Trong truyện ngắn “**NỤ CƯỜI**” đăng trong **Non Sông** số 68 vừa qua, Nhụy Lan đã dùng nhiều từ không mấy là tế nhị trong cách hành văn. Nhụy Lan thành thật mong quý độc giả, nhất là các đồng nghiệp rêu cho Nhụy Lan ... 1001 lần xin lỗi nhé! Sau cùng, Nhụy Lan miễn chúc các độc giả **Non Sông** một mùa Giáng Sinh và một năm mới an lành, hạnh phúc!

BẾN MƠ

Lê Vũ Đức Hiền

Lựa tím hững hờ phủ gót mây
Chim trời vương cánh nhịp hồn say
Hồ đan, sóng dật lời ân ái
Quyến rũ hoàng hôn khúc tình gầy
Chân thắm sương dài, hồn hoang dại
Gió gọi tên người ấm bờ vai
Xanh xao ngọn cỏ làm nhân chứng
Một áng tình si ướt mắt ai
Đêm thâu thanh tịnh với sao ngàn
Lấp lánh hồn thơ vụn nốt đàn
Trải mộng cho người yên giấc ngủ
Bến mơ lấm những mối tình vàng.

LỜI KỂ RA ĐI

Này bạn ạ ta ra đi mãi mãi
Tựa chim non bay vút tận trời xanh
Cỏ trắng khuya soi bóng, bước độc hành
Lưu luyến lại sân ga khi rời bến

Ta ra đi đường đời không định hướng
Như đêm dài giữa sa mạc cô đơn
Như ngựa hoang trên thềm cỏ mù sương
Đang sải bước dưới bình nguyên bát ngát

Ta ra đi, tìm khung trời tươi mát
Nhưng lạc vào vũ trụ của hoang vu
Như vì sao rơi rụng giữa đêm thu
Mang tiếc nhớ một trời thơ kỷ niệm

Ta ra đi nhớ thương người ở lại
Bạn và ta ai khóc đấy bạn ơi
Linh hồn ta đang khóc ở quê người
Hay bạn khóc xót thương người viễn xứ

Duy Đức
22/7/1994

BÌNH ĐỊNH QUÊ HƯƠNG TÔI

Thương tặng Ba Má và các anh chị em

Quê tôi Bình Định miền Trung
Lá dừa xanh phủ rưng rưng gió chiều

Ruộng đồng tuy chẳng phì nhiêu
Nhưng lòng nông giả sớm chiều hăng say
Khổ dân lo lắng đêm ngày
Bữa no, bữa thiếu, đắng cay khôn cùng

Chùa chùa vang tỏa không trung
Theo làn gió biển, tung bồng ngư dân
Tiếng gà gáy giữa canh Dần
Cỏ cây xanh ngát, hải vân tương phùng

Biển sâu, nổi sóng oai hùng
Non xanh sừng sững chấp chùng hiên ngang
Biển trũng: tôm cá muôn vàn
Núi cao: beo cọp, gõ đàn, trầm hương

Miền Trung nơi xuất anh hùng
Quang Trung Đại Đế sáng soi sử tiền
Chiến chinh máu lửa triền miên
Quê tôi đã góp muôn binh dũng cường

Giờ đây, Bình Định cố hương
Nghìn trùng xa cách, nhớ thương đêm ngày

Bạch Sơn Nhạn

Tôi không hiểu sao ông trời lại sinh con người ta với cái bao tử ngày đòi ăn ba bữa. Rồi cũng vì cái bao tử đó mà loài người phải đi làm để rồi sanh ra nhiều cái chướng với nhau. Tại sao ông trời ổng hồng sinh ta biết ăn đất gặm đá mà sống để loài người ai cũng có thì giờ đọc sách, chơi đàn, tắm biển, ca hát v.v...

Cứ mỗi lần tôi thấy mấy tên trong nhà tôi lật báo kiếm “job” là tôi thấy tội nghiệp. Cái bàn tay của người con trai đáng lẽ được dùng để đưa các nàng tiên lả lướt qua các điệu Tango, Bebop, hoặc được dùng để đỡ cho các nàng khi bị... trúng gió, té xe thì đàn này lại cầm cây viết khoanh tròn những cái “ads” trong mục “Classified” của các tờ L.A. Times, Register, Job Trakker v.v... để tìm miếng ăn.

Kiểm Job? Một trong những vấn đề nan giải nhất của cuộc đời. “Có tiền mua tiên cũng được” thì “Có job là có tất cả”. Có job thì cuộc đời sẽ lên. Bạn sẽ có tiền mua kẹo chewing gum nhai cho nó sướng cái cuộc đời. Còn nếu không có job ư? Bạn sẽ không có tiền mua cái gì cả, chẳng hạn như cái nhà.

Ở các tiệm sách có bán hàng trăm cuốn dạy chúng ta cách làm résumé, cách săn job v.v.... Chúng ta mua về đọc nghiền ngấu như nhai nuốt cả cuốn sách vào bao tử, vậy mà kiếm hoài vẫn không ra cái job mình muốn mặc dù nó đăng nhan nhản cả kia. Chúng ta gửi hàng trăm cái résumé, gửi hàng ngàn cái fax, gửi hàng triệu cái hy vọng vào những cái “ads”.

KIỂM JOB...

KẺ SUNG SƯỚNG

Đến khi nhận được message rằng có nơi muốn interview mình thì thôi mừng ơi là mừng. Buổi tối trước khi đi interview thì mình đọc lại các cuốn sách một lần nữa. Sách dạy rằng đi interview thì phải đến sớm vì cái tên interview mình không phải là bồ mình nên mình không thể cầm tay vượt tốc nó để xin lỗi được, rằng trong lúc interview lúc nào mình cũng phải tươi cười, dù có buồn chán cách mấy nhưng mắt lúc nào cũng mở to như mắt kỳ lân để “keep eye contact” với hấn, rằng con người mình lúc nào trông cũng tươi tỉnh, đầy “energy” như có lựu đạn giấu sẵn trong bụng, rằng phỏng vấn xong ra về nhớ quay đầu lại ráng nhe răng cười với nó một lần nữa cho nó có ấn tượng tốt, rằng về tới nhà là phải gửi một “thank you letter” để nó nhớ nhưng đến mình, rằng v.v... và v.v...

Kẻ Sung Sướng tôi đã từng nhiều lần kiếm job. Cứ mỗi sáng chủ nhật Kẻ tôi lại mua một tờ báo L.A. Times một đồng rưỡi hòng kiếm được job thơm đặng mà có tiền mua kẹo ăn, rồi mua thêm một cái vé Lottery để chuẩn bị trở thành nhà triệu phú. Cái nòi kiếm job nó có nhiều cái lạ. Mình đang hoàng lịch sự với nó thì nó hồng chịu, tới khi mình cái tay đôi, coi nó như con cháu (vì lúc đó biết rằng “fail” rồi) thì nó lại chú ý đến mình. Có khi nó dẫn mình đi khắp hăng giới thiệu, làm như hai đứa mới cưới nhau rồi ra mắt bà con dòng họ, tưởng sao cuối cùng nó mướn đứa khác.

Bây giờ thời kỳ kinh tế đang “down”. Các bạn sinh viên ra trường kiếm job đỏ mắt vẫn chưa ra. Chưa kể các hăng xưởng nó lay-off ào ào, rồi những tay có kinh nghiệm họ có nhiều ưu thế được job hơn mình. Nói về ngành Engineering, ra trường về Electrical thì phải biết thêm về computer thật nhiều để tháo ráp, sửa chữa, chạy network v.v...; về Mechanical thì phải rành về AutoCAD, biết thêm về FEA (Finite Element Analysis) với NASTRAN, COSMOS, ALGOR, và chút ít về Electro Mechanical thì mới có hy vọng cạnh tranh với người ta; về Civil thì ngoài đập bằng E.I.T. ra còn nên biết về Intergraph để vẽ cầu đường cho nhanh.... Thời đại computer nên ngành nào cũng đòi hỏi chúng ta nên biết nhiều về các software. Kẻ tôi thấy ở đây có trường Orange Coast College có dạy nhiều course rất hay về các ngành này. Bạn nào đang kiếm việc có thể ghi danh học thêm cho biết (AutoCAD 3D, Inter-graph...)

Cuộc sống nó quay mình dữ lắm. Nhiều lúc Kê tôi trầm ngâm nhìn mấy con cá đang bơi trong hồ, tự hỏi nếu loài người biến thành... cá hết thì có còn khổ không (?)

Cách đây 60 năm ai mà xong bậc tiểu học thì là khá oai. Rồi cách đây 40 năm ai mà có bằng tú tài thì làng xã đều mộ phục. Cách đây 30 năm, ai có bằng đại học thì được trọng vọng. Còn bây giờ ai có bằng đại học thì người ta hơi nể nể. Đó là chỉ bàn về cái bề ngoài của người ta mà thôi chứ chưa đề cập đến những mặt khác.

Xã hội ngày càng tiến bộ, dân trí ngày càng nâng cao. Ngày xưa con gái chỉ biết lấy chồng rồi sinh con, bây giờ họ cũng sánh vai với nam giới trong mọi vấn đề. Trong vòng có một thế kỷ mà nữ giới đã bắt gằn kịp nam giới. Thật là may cho chúng ta, những người nam giới của thế kỷ 20, được làm đàn ông trọn vẹn trong cái kiếp này. Nếu bạn sinh ra ở thế kỷ 21, không chừng bạn sẽ bị cấm đi shopping mà phải ở nhà nấu cơm, cho con bú, thay tả trong khi nữ giới ngoài kia đang cỡi xe tăng, lái máy bay xâm lược, gây chiến lẫn nhau.

May mắn hơn nữa là mình được học hành, ra trường, tìm việc trong thời đại này. Ít ra cũng có 50/50 cơ hội để thăng tiến cuộc đời. Bằng cấp đang “lạm phát”. Thử tưởng tượng bạn tìm job vào khoảng 235 năm nữa, tức năm 2229, thì chuyện gì sẽ xảy ra. Để xin một cái job trong cây xăng thì bạn sẽ cần có 3 cái bằng: 1 Ph.D về tâm lý học để biết cách làm cho người ta thích đến cây xăng của bạn hoài, một bằng MBA để

quản lý tiền bạc trong học tiền, và phải có giấy chứng nhận đệ bát đẳng huyền đai Aikido để vật lộn với mấy thằng ăn cướp. Hay một người vợ trước khi về nhà chồng phải có ít nhất là 4 cái bằng: một bằng doctor về bệnh con nít để lo cho con mình, một bằng cao học về điện toán để viết games cho chồng giải trí, một cử nhân về business để lo chi tiêu cho gia đình và 1 giấy chứng nhận đã tốt nghiệp đại học cứu hỏa để chữa cháy nếu lỡ xảy ra trong khi nấu ăn hay ủi quần áo.

Cuộc sống phức tạp hay đơn giản cũng một phần lớn do mình. Không ít thì nhiều, các bạn cũng đã từng suy tư, ngẫm nghĩ về những gì chung quanh mình, còn gì thú vị hơn nếu chúng ta hãy viết ra để cùng chia sẻ với nhau những cảm quan đó, phải thế không các bạn? □

LỜI HỨA

Và em khóc, bờ mi hoeen ướt
Án mạnh giầy, ngoảnh mặt quay đi
Giận làm chi, đôi giày vô tội?
Thổn thức òa từng tiếng khô khan.

Và em khóc, tình sương buổi sớm
Để mi em lệ đọng long lanh
Để nhìn vào người tương sương mai
Sao đậu mãi bờ mi em thế?

Cho tôi hỏi vì sao em khóc?
Cơ duyên chi mất nét Xuân tươi?
Để mang về sầu âu ảm đạm
Để nhìn vào người ngơ Thu sang?

À thì ra một chuyện cỏn con
Người ta hứa rồi quên lời hứa.
Để em tôi nhỏ lệ dỗi hờn
Làm mây kéo Thu sang lần nữa.

Thôi nín đi cô bé khóc nhe!
Hãy lau khô giọt lệ bờ mi
Và cười giữ nét Xuân trên mặt
Dừng coi trọng lời hứa làm chi!

• Liane (Moorpark College)

T H U

Bé nữ nào dẫm trên xác lá
Để xác xào một chút trong ta
Bé có biết vì sao trời u ám
Khi cuộc tình mới đó đã phai pha

Bé cứ đến, cứ đi, rồi ruợt đuổi
Cứ nói yêu xong lại hóa hững hờ
Cứ thông dong suốt quãng đường mơ
Cứ đốt lá thu vàng như đốt rác
Để chỉ mình ta ngỡ ngàng, man mác
Trời đã sang mùa.
Một chút lạnh băng quơ.

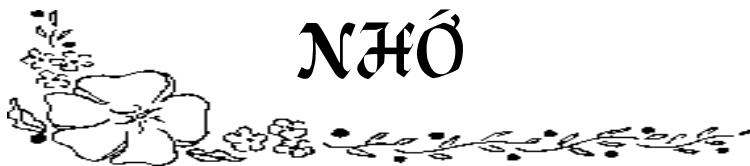
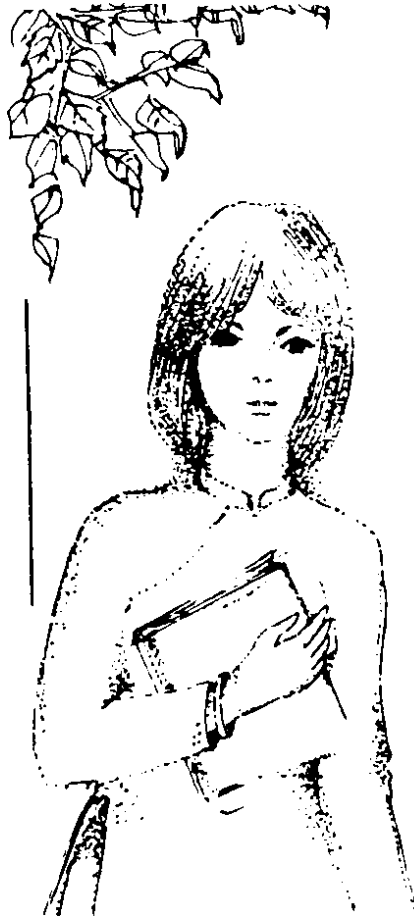
C Ô G I A O

Này cô giáo nhỏ của tôi ơi
Vất vả làm sao với cuộc đời
Giải bao bài toán nan giải ấy
Môi cô vẫn thắm những nụ cười

Đường xa cô giáo cứ ngược xuôi
Lắm nỗi gian truân chỉ ngậm ngùi
Bao kẻ qua sông giờ còn nhớ ?
Một chiếc đò ngang vẫn ngược xuôi...

HƯƠNG DƯƠNG

(Tặng Anh Đào, Tháng 11/94)

N H Ớ

*Gặp làm gì để rồi nhớ rồi mong
Nhớ đến ai tôi nhớ suốt đêm dài
Mong người đến để rồi người chẳng đến
Để tôi đợi chờ mãi hỏi người ơi*

*Người hững hờ nên tôi e ngại
Người vô tình đã làm nứt tim tôi
Tôi chấp nhận yêu là cho tất cả
Cho thật nhiều để nhận chẳng bao nhiêu*

*Tôi cố quên nên lòng vui dịu lại
Người trở lại làm hồn tôi chơi vơi
Tôi chấp nhận tình yêu trong mù quáng
Dù tình đó chân thật hay dối gian*

*Nếu một mai người bỏ tôi đi mất
Chỉ trách mình không giữ được tim người
Xin giữ lại những kỷ niệm trong ký ức
Để người như vẫn mãi ở bên tôi*

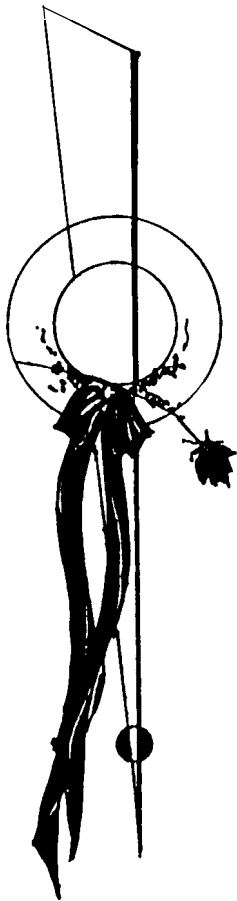
D. 7. 7

ĐƠN CÔI

Trần

Đình

Ngọc

bởi em tôi mãi ngậm ngùi
bởi tình yêu lắm ngọt bùi đắng cay
bởi tôi chưa tỉnh cơn say
bởi đêm vô tận bởi ngày bao la
bởi em duyên dáng kiều sa
bởi tôi thơ thẩn ta bà thế gian
bởi nhìn theo dáng em ngoan
tim tôi em giữ chẳng hoàn lại tôi
bởi đâu cuộc sống nổi trôi
tôi đang đánh mất cuộc đời đó em
bởi em cô bé Lọ Lem
còn tôi hoàng tử mãi xem so gầy
bởi em hoang phí tháng ngày
nên tôi bạch diện dáng gầy thư sinh
bởi em chẳng trả thư tình
nên tôi mãi mãi một mình đơn côi

MÃI MÃI

Em bảo là xưa em chẳng yêu
Vì tôi đeo đuổi quá nên xiêu
Rồi em giục già may đồ cưới
Bởi thế nên tôi mới hận nhiều
Chẳng muốn cùng tôi suốt cuộc đời
Nỡ lòng đùa giỡn thế em ơi!
Để tôi ngỡ ngẩn hồn ngây dại
Như cánh chim hoang ở cuối trời
Thà em cứ bảo sớm tôi đi
Tôi trách gì em — chẳng trách chi
Luôn luôn tôi biết tôi bạc phước
Cắt chớm tình si có nghĩa gì
Bây giờ một ngã đã chia đời
Nuốt lệ tràn dâng ý cạn lời
Tình đầu tôi vẫn còn nguyên vẹn
Mãi mãi cho em dấu phụ rồi!

Ý NGHĨA CỦA MỘT ĐỜI SỐNG

• TÂN XUYỀN

Trên đỉnh núi chiều nay, tôi ngồi nghe tiếng gọi từ cõi ngàn khơi. Trên mặt hồ chiều nay, khói sương về như bóng hoa rơi—hoa hay áo người bay, hoa hay chỉ là chút hư ảo cuối ngày, hay là bóng tà dương, lung linh giọt nắng cuối trời để trêu người phiêu lãng?

Trên rừng thông cao tôi nghe tiếng thở của thời gian, trên triền đồi xanh xanh cỏ hoa phủ đầy hương sắc lạ. Trong âm hưởng của gió, tôi thấy mình về như gió ngựa về trên đồi cỏ bình yên xưa; trong nỗi cùng cực hoang vu của người vô tổ quốc, tôi thấy quê hương, quê hương ngọt ngào trong nỗi nhớ!

Mỗi khi thấy tâm hồn mình có nhiều bất ổn, tôi lại tìm đến khu rừng vắng này. Đến để ngồi thật lặng yên mà nhìn nắng đổi màu, đến để chờ xem những chú nai tơ tung tăng đùa trên bờ cỏ đẹp. Đến để hít thở cái mùi hương kỳ lạ của núi rừng mà... thấy mình tự do. Cũng có khi chẳng có việc gì làm, tôi mang súng đạn đến đây, bắn vu vơ vào núi để nghe tiếng

súng chạy tròn trong thung lũng vắng. Sau những loạt súng rền rĩ cuồn cuộn là nỗi bình yên lạ kỳ, trong nỗi bình yên lạ kỳ này, tôi thật vui khi thấy tôi... còn sống.

Tiếng súng ròn rã qua đầu, rồi tiếng hét gọi của địch từ chung quanh vọng tới; địch lao xao tràn tới như bầy trâu rừng không còn tri giác. Tôi vừa bắn vừa chạy lùi, chạy lùi hoài cho tới khi thấy chân mình trôi lên một bờ cát, sau lưng là một cồn cát thấp, soãi dài về xa xa, sau bờ cát là một giòng sông... Sông dữ dằn chắn ngang con đường sống! Tôi ngỡ ngàng dừng lại, rồi hét to cho tất cả dừng lại, quay mặt lại mà dàn đội hình: một tiểu đoàn Biệt Động Quân nay chỉ còn lại mấy mươi người; hơn hai mươi sĩ quan, nay chỉ một mình tôi còn sống. Tôi đứng đó, đứng mà tạo niềm tin cho những người theo mình, đứng với nỗi cô độc lạ lùng: tất cả đơn vị bạn ở chung quanh đều đã rã tan, bạn bè chỉ huy các đơn vị đó đều đã chết, và không còn ai, không còn ai

trên các tầng số liên lạc!

Tôi đứng đó, một thiếu úy mười chín tuổi chưa biết nhiều lắm về chuyện đời—vừa đói khát, vừa lo sợ, nhưng cũng cố đứng thẳng lưng làm bản phận mình, đứng để chờ... tới phiên mình nằm xuống!

Chiều hôm đó là một buổi chiều kỳ lạ: khói lửa bốc mờ mịt cả trời đất, nắng cũng trở màu đỏ ối trên mấy tầng mây, trời đất bỗng dưng xao xác lạ lùng. Chiều hôm đó, khi dàn những người lính chung quanh mình thành một đội hình chờ chết, tôi thấy ý nghĩa diệu kỳ của một đời sống! Trong cái hoang loạn cùng cực của một đoàn quân chiến bại, tôi nghĩ về một đời sống bình yên..., một đời sống thật tầm thường giản dị: có cơm ăn, có áo mặc, ngày tháng qua có những giờ bình yên để tôi ngồi nhìn nắng, nắng xao xác trên đầu cây, nắng đẹp lạ lùng như đời sống này đẹp lạ lùng; cái đẹp mà chỉ riêng những người lính trẻ thấy được trong giây phút lặng im chờ chết!

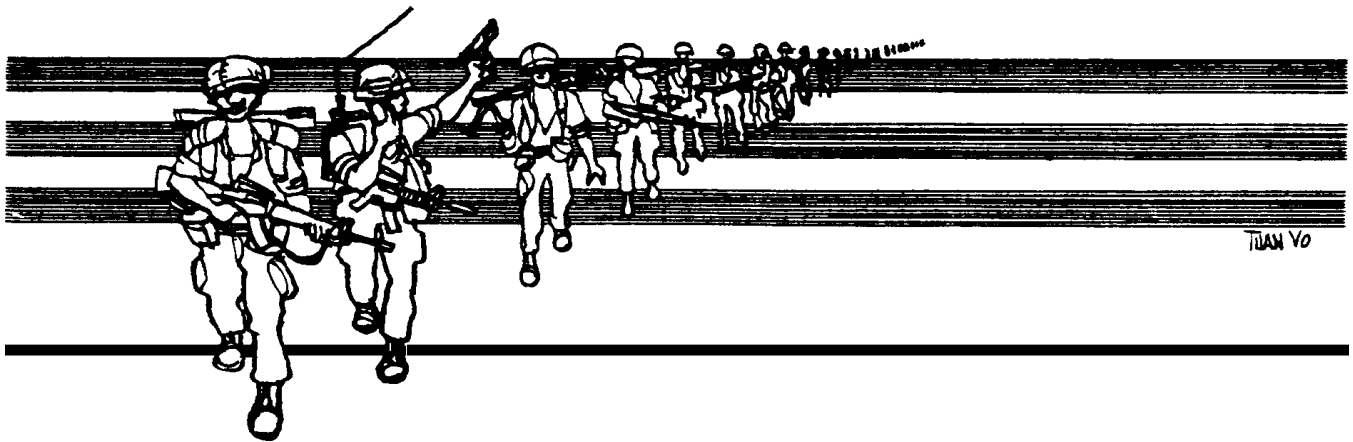
Hai mươi năm vụt qua như một làn gió trên cánh đồng xanh. Trong một viện nghiên cứu kỹ thuật, tôi có việc làm mà những người học kỹ thuật mơ ước; trong thế giới của những người mà đời gọi là “khoa bảng”, tôi có một chỗ đứng khá bình yên. Chiều năm xưa trúng đạn nằm ngắc ngoài bên bờ sông, tôi mơ ước có một ngày này; khi đó, tôi nghĩ, trong một đời sống như vậy, tôi sẽ không còn suy tư, không còn lo lắng nữa.

năm làm dân Mỹ, sống đời sống Mỹ, tôi vẫn nhớ đời sống cũ, nhớ chén canh rau ngày nắng hạ, nhớ khúc cá kho buổi chiều đông, nhớ tiếng gió thoảng qua vườn cau, nhớ một giòng sông...

Trên đường đi năm xưa: có lúa cháy, thấy nhà tan, thấy dân nghèo đói lang thang trên một quê hương đầy đầy bất công và bạo ngược. Trong nỗi đắng cay chua xót của đời lính, tôi thấy

sương mờ bốc lên từ mặt hồ là khi mây cuộn tròn, như để nhốt gió, như để bẻ nắng thành những hình thù thuộc về mơ ước. Trên đỉnh núi chiều nay, chỉ còn tôi, tôi với nòng súng lạnh lùng, với cái hoang sơ tột cùng của một người dân mất nước.

Trong tiếng súng đồng vọng qua bờ đá cao, tôi thấy về trong thời đấu tranh: những ngày mới lớn, đứng lên làm bốn phận mình! Trong

Tôi đã không còn suy tư gì nhiều, lo lắng thì hình như rất ít. Nhưng trong cái đời sống bình yên đến độ nhàm chán này, lòng vẫn thấy thiếu vắng một cái gì đó. Hình như là một lời hàng xóm gọi chào, hình như là hương gạo mới, hình như là tiếng hò đưa từ cuối giòng sông, hình như là tiếng nước tràn qua bờ ruộng khi mùa mưa về, hình như là mầu nhớ trời nước, nhớ biển, hình như, và hình như...

Trong cùng tận đáy lòng của mỗi con người, hình như vẫn có một cái gì đó ràng buộc với quê hương! Mười lăm

bạn bè nằm xuống, thấy tiếng thở, lời than, thấy từng giọt nước mắt, từng dòng mồ hôi.... Trên con đường buồn thật buồn của người tù binh, tôi biết thèm gió, biết thương nắng; trong tiếng xiềng khua của rừng sâu, tôi hiểu Trần Nhân Tôn khi truyền câu quyết chiến; trong cái đói khổ triền miên của những người đã mất quyền tự chủ, tôi thông cảm tột cùng với lời Nguyễn Trãi. Trên đường đi năm xưa: có quá nhiều điều có ý nghĩa để mình nhớ!

Trên đỉnh núi chiều nay, hình như nhân loại đã xa. Khi

tiếng đạn reo tôi nghe tiếng mình thúc quân xông vào tuyến địch; trong hơi gió thoảng, hình như có tiếng người kêu.... Người nằm xuống, kẻ bước lên,... đời xao động với ngọn gió hất hiu trên trận mạc! Ngày đó..., những ngày đổ máu, đổ mồ hôi nước mắt mà đi dựng cờ; trong bóng cờ vàng bay, mỗi giọt máu, mỗi giòng mồ hôi đều mang theo nhiều ý nghĩa.

Còn hôm nay, trên cái bình yên, no ấm cố hữu của đời sống Mỹ, tôi đi tìm ý nghĩa của thời gian. □

Con Gái!

—Thân tặng dân húi cua—

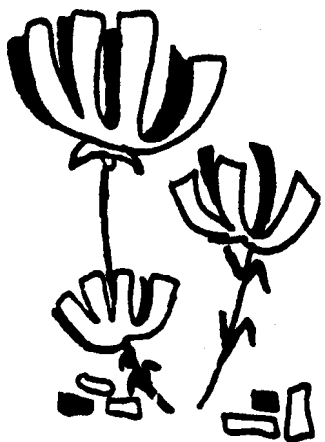
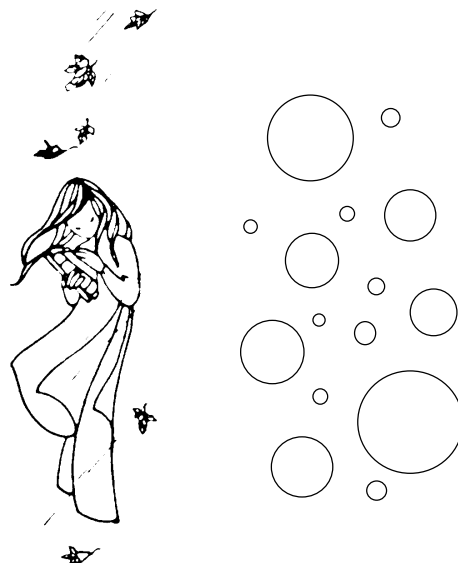
Trời sinh con gái tóc dài,
Để cho nợ ngắn mấy người húi cua
Ra đường gặp mái tóc mây,
Tối về không ngủ thức hoài làm thơ.

Trời sinh con gái hay nè,
Để con trai phải trở tài nam nhi.
Thời thì năn nỉ đủ điều,
Nhưng mà không nín thì chàng khóc theo.

Trời sinh con gái ăn hàng!
Để cho lương tháng của chàng bay theo,
Bằng không chàng có tiền dư,
Bỏ quên nó lại có ngày mốc meo.

Trời sinh con gái làm chi?
Để con trai phải ngày ngày nhớ mong,
Không gặp thì ngóng thì trông,
Gặp rồi nói chuyện lại càng thấy thương.

• Quỳnh Hương (Cerritos College)

Xa Cách

Một hôm lòng thấy nao nao
Hai hôm trong dạ rộn rạo sáng chiều
Ba hôm mặt mũi buồn thiu
Bốn hôm dáng điệu dịu hiu, u hoài
Năm hôm tâm trí bồi hồi
Sáu hôm đi đứng, nằm ngồi chẳng yên
Bảy hôm cười nói liên miên
Tám hôm không gặp nửa diên nửa khùng
Chín hôm hết biết nhớ nhung
Mười hôm còn giận, liễu chung mối tình

• Bạch Sơn Nhạn

VỀ THĂM QUÊ CŨ

Này bạn ạ...

Nếu bạn về ghé thăm nơi quê cũ
Xin nhắn dùm tôi vài chữ đôi câu
Tôi xa quê mấy độ lá thu sâu
Giờ trở lại lòng nôn nao khó tả

Bạn hãy viếng đình làng che đầy lá
Mái tranh nghèo bờ trúc dưới hàng cau
Tắm sông xưa, vớt cá ở bờ ao
Nghe tiếng võng trưa hè ru gió thổi

Xuống đồng nội khi trời vừa sụp tối
Thưởng trăng lên thủ thỉ với ngàn sao
Uống tình quê, hương lúa mẹ ngọt ngào
Say lá lướt trên giong sông êm hát

Bạn nhớ thăm khắp bà con cô bác
Thăm láng giềng gần khu phố năm xưa
Kính cụ già râu tóc bạc lưa thưa
Hỏi đàn trẻ nhà bên kia trước ngõ

Dừng chân lại ngôi trường làng năm đó
Chuyện hàn duyên bạn học thuở ấu thơ
Chào thầy cô lớp cũ chứa mộng mơ
Cành phượng vĩ luyến lưu trang giấy trắng

Xin bạn nhớ ghé qua khu chùa vắng
Lạy Quan Âm, thí thực các chư tăng
Dọn nắm mồ hôi quạnh phủ rêu xanh
Thời hương khói tưởng ghi người quá cố

Một điều cuối trước khi về thành phố
Hết dùm tôi miếng đất mẹ năm xưa
Đất quê hương thơm mát những chiều mưa
Là xương máu nuôi tôi bên đất khách...

10/11/1994
Duy Đức

ADVICE TO CHILDREN ENTERING ELEMENTARY SCHOOL

ADVICE to entering kindergartners that will have a lasting impact is a challenge. The wide-eyed five-year old who is about to embark upon a thirteen-year school career is full of hope and anticipation. They want to learn and to be a part of the bigger world. If I were to really advise these young souls as they take their first really big step in their educational future, I would tell them they are special, unique, and important. I would tell them that they must always be proud of their accomplishments and that they must always keep trying. The importance of accepting failure as a step toward learning and accepting criticism only as a part of acquiring new knowledge would be high on my list of significant things to impart.

As an immigrant, my awareness of differences is very high. Therefore, I want to stress to my kindergarten friends that they have important different and unique features for special reasons. If we value our differences we are more likely to be able to maintain our self-esteem. I re-

member the years growing up in Vietnam. My father partly had worked with the Americans for more than a decade, but due to unfortunate circumstances, we were left behind when the Americans left. My father was imprisoned by the Viet Cong and my mother was left to raise five small children. She stressed that we were different, special, and unique. She nurtured our talents and constantly reminded us of our worth. We knew we were valued, even though each of us was very different. The belief we had in ourselves helped us through many terrible years.

Telling my kindergarten friends that they should be proud of their accomplishments is also very important. Though my culture emphasizes humility, my mother taught us to accept praise with dignity and to be proud of our accomplishments. Some of my early accomplishments seem to be insignificant now, but I know that they led to some of the good fortune I have received lately. One thing I am very proud of is the scholarship that the

Latino Club has bestowed on me. I think because we were taught to accept differences and enjoy other cultures, this may have led to this unusual honor. This is a wonderful feeling to be honored by this group. I am looking forward to the awards night when I will be able to say, “¡Muchas gracias!” to my Latino friends. Perhaps the kindergartners I advise will have this opportunity someday. Hope so!

Perhaps many others, even at a young age, have wanted to say, “Forget it!” “Please,” I would say to the kindergartners, “just keep trying!” I would tell them how many times my mother tried to have my father released from the Viet Cong jail. She just kept trying. It was sad sometimes, and sometimes really scary! However, she kept trying. After nine long years, my father was released and finally our dream came true. We got to come to the United States! Nine years is a long time, but our family is together because my mother kept trying.

Accepting failure is so important! I would tell the kindergartners that even if someone laughs at you, you must not feel too badly. It is important to be able to laugh at yourself and to accept with good humor our mistakes and failures. When I first came to this country and had to begin to learn English, I made so many mistakes. Many times people laughed at me. Sometime I felt really dumb. I discovered though, that I felt better if I laughed with the students or asked the teachers for help. It never worked very well to try to hide from my mistakes or to try to pretend the mistakes were someone else's fault. Learning from our mistakes and failures is an important life lesson. I have

many funny and sad stories to tell kindergartners that would illustrate how it is possible to learn from our failures and to continue to learn.

A great many good things have happened to me because I did not waste too much time worrying about criticism, failures, or problems. Instead, I just kept trying and I remembered to keep my sense of humor working for me. There is a great deal of healing and strength in having a sense of humor. I'm pretty sure that the advice I am suggesting includes some life values that have made a difference for me and many of my immigrant friends. I believe that these qualities are the basis of maintaining self-esteem throughout school years and throughout life.

• Cao Thanh Ngọc,
Class of 94

Hello ... Help!

Non Sông is a bilingual magazine published by the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California. It is published once a month from March through December and a Spring Edition is published for January and February. In order to preserve and promote Vietnamese culture, it is mailed to the Vietnamese Student Associations at the American and Canadian colleges and university free of charge. In addition, it serves as a forum through which Vietnamese students and alumni can share feelings and thoughts with their peers. If your VSA has not received Non Sông, please send us your association mailing address; the name, address, and phone number of the External Vice President. To defer mailing cost, there is an annual charge (\$18 - US, and \$30 - overseas) to send Non Sông directly to other readers' residential or business addresses.

Readers' input is vital to Non Sông's success. We need your feedback. What subjects or issues would you like to see covered in Non Sông? Please send us your suggestions, recommendations, or literary submissions on anything you deem appropriate. We are open to all ideas.

Non Sông currently needs voluntary staff writers, translators, proofreader, and artists. If you are interested, we would like to get in touch with you. Please contact us at the following address:

Non Sông

12771 Western Ave., Ste. H
Garden Grove, CA 92641
E-mail: NonSong@aol.com

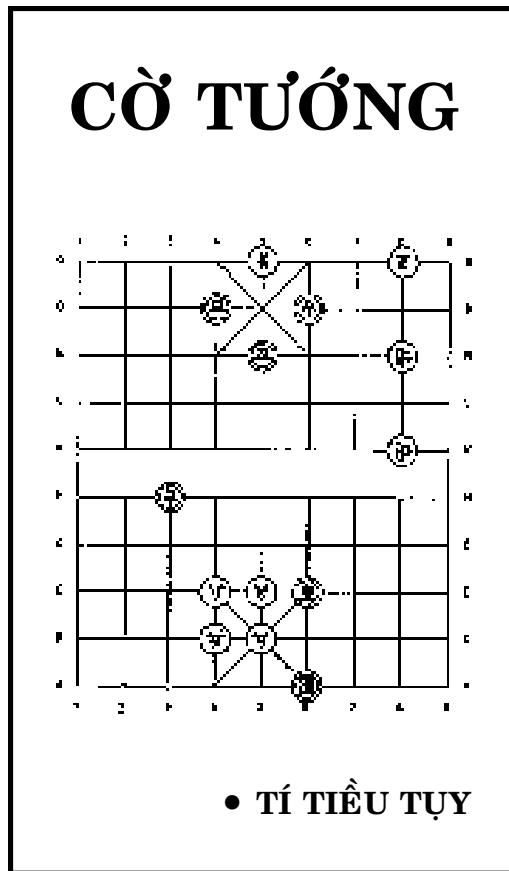
— Chiêu Tướng!
 — Chiêu cái gì mà chiêu. Coi tao đỡ nè! Chiêu tướng lại...
 — Chiêu Tướng....
 —
 — Chiêu Tướng..., ha ha ha. Hết đỡ...
 — Xì, ăn lén. “Quýnh” lại.

Cờ Tướng, môn giải trí tao nhã này thường được người Việt mình ưa chuộng. Đó là một sự thử thách, đấu trí của hai đối thủ với nhau. Cũng như nhiều môn khác, người nào chơi cờ nhiều thì nước cờ sẽ cao hơn. Tuy nhiên nếu ai có công nghiên cứu sách vở thì sẽ biết tất được nhiều “chiêu” rất độc mà đôi khi phải mất cả năm trời mới rút được những “chiêu” đó.

Trong cái ánh đèn mờ, nửa sáng nửa tối của quán cà phê Tao Nhân làm Tí tui nhớ đến những kỷ niệm ngày xưa cũng như gợi cho mình biết bao suy nghĩ. Tí tui ngồi ngắm những người xung quanh. Ở góc bàn này là một người ngồi trầm ngâm suy nghĩ. Còn phía bên kia là những tiếng nói nho nhỏ. Đây đó là những khuôn mặt chăm chăm vào những bàn cờ.

Bất chợt Tí tui bỗng thấy mình lạc về với quá khứ. Lạc về với những giây phút thanh thoi của ngày xưa tại quê nhà, lạc về với những lúng túng, băn khoăn ở những ngày đầu mới đặt chân đến nước Mỹ.

Ở nước mình, nhiều người sinh sống bằng nghề cờ tướng. Đa số họ là những người nghèo. Họ đặt bàn cờ tướng ở các bến xe đò, chợ búa, công viên, ga xe lửa

và những dịp hội hè để cá độ. Ai giải thắng hoặc hòa đều coi như thắng và sẽ được chung tiền, còn thua thì mất tiền. Đó là những ván cờ thế hóc búa mà nhìn vô tưởng là dễ ăn. Nhiều người sau vài phút suy nghĩ liền đặt tiền để giải, hy vọng kiếm vài đồng uống cà phê. Nào ngờ sau vài nước mà họ tưởng sẽ thắng, một nước cờ bất ngờ đã đảo ngược tình thế làm cho họ phải cay đắng thua cuộc.

Cờ thế là những ván cờ rất hay, tập trung những tinh hoa tuyệt kỹ của cờ Tướng. Người giải cờ cần phải có công phu nghiên cứu thật kỹ, có khi hàng tháng, hàng năm mới giải ra được. Nó có thể còn khó hơn những bài toán hóc búa nhất mà chúng ta thường gặp. Muốn giải nó, nguyên tắc chung là chúng ta nên đi những nước cờ trông thật là

“ngu dốt” (như thí hết quân), thật táo bạo không ai ngờ được thì mới hy vọng tìm được những manh mối để giải nó. Những ván cờ thế chúng ta thường gặp trong các sách cờ tướng như “Vạn Kỳ Thế Chiến”, “Tân Tượng Kỳ Phổ Thông Hoàn Mỹ”, “Cẩm Nang Cờ Tướng” v.v... không ăn thua gì với những ván cờ để cá độ vì cờ để cá độ có tới những hai bước quan trọng: giải thế xong rồi còn phải giải cờ tàn. Giải thế thì thường theo một công thức, nguyên tắc nhưng giải phần tàn cuộc thì đòi hỏi sự lão luyện sâu sắc của suy nghĩ.

Những ván cờ thế để cá độ thường bắt người giải phải là một tay thật là cao cờ ở phần tàn cuộc. Nhiều người hí hửng mừng vì đã gỡ được thế nhưng sau đó vẫn bị thua uất ức vì không đảo nổi phần tàn cuộc (một ván cờ có ba phần: khai cuộc, trung cuộc và tàn cuộc, phần tàn cuộc thường chỉ còn vài quân mà thôi). Họ về trần trọc suốt đêm suy nghĩ, mất ngủ để giải lại ván cờ mà họ nắm chắc phần thắng trong tay, để cuối cùng mới thấy rằng đường cờ của mình còn yếu. Thật sự mà nói, thua một ít tiền thì không có gì đáng tiếc, ngược lại nhờ vậy mà người thua sẽ thấy được vài nét tinh diệu của cờ tướng, và nhất là cảm thấy rất thú vị nếu giải ra được.

Nhìn người đánh cờ tướng ta có thể một phần lớn đoán được tính tình của họ. Người nào nóng nảy thì la hét, xuyt xoa, bực dọc khi thắng hoặc thua một nước cờ, quân cờ. Người nào điềm tĩnh thì họ luôn bình tĩnh để tiếp tục gỡ

tuy đã đi sai lầm một vài nước, mất quân.

Người đánh cờ thường phải luyện các quân xe, pháo, mã đi cho đều, cho hay nước. Còn nếu chỉ chơi hay về một quân nào đó (pháo, mã hoặc xe) thì đối phương sẽ để ý và có thể sẽ tìm cách đối quân để tiêu diệt cho bằng được. Tới chừng đó thì phần thua dễ cầm chắc trong tay vì các đệ tử “ruột” mất trước hết rồi. Trong lúc đánh cờ, người chơi cờ cần phải có nhiều mưu mô, thủ đoạn. Nếu thấy đối phương mạnh quá thì ta có thể tìm cách thí cờ để cầu hòa, lật ngược tình thế. Nhiều người giỏi về cờ tàn nên họ hay tìm cách thí quân rồi biến ván cờ thành cờ tàn để hạ địch thủ. Ví dụ nếu ta chỉ còn xe mà thôi, và địch chỉ còn sĩ tượng toàn thì thường ván cờ được coi như huê vì làm sao mà xông vào cung bắt tướng địch được trong khi hấn được bảo vệ chặt chẽ. Thế nhưng nếu ai học thuộc bả thế “Thất Cầm Mạnh Hoạch” trong cuốn Vạn Kỳ Thế Chiến (tác giả cuốn này đặt tên những trận đánh, những kỳ tích của Tam Quốc Chí cho các ván cờ) thì có thể nắm phần thắng. Ngoài ra còn nhiều ván cờ tàn cuộc khác rất là hay mà khi giải xong ta sẽ cảm thấy rất sung sướng.

Nhiều người đánh cờ cho rằng chiếu hậu (chiếu đít) là không được vì như vậy là không... quân tử. Đó là một quan niệm không đúng, vì khi đấu trí với nhau và đã quyết tâm đem hết trí lực để so tài thì nên dùng hết những lợi điểm sẵn có (nội việc dùng nhiều quân của mình để dí bắt một quân của địch thì có quân tử không? Bạn đi đánh lộn bạn

có đập... vào mông người ta không nếu có dịp?) Ở những thế chiếu hậu người ta phát hiện ra được những đường cờ tuyệt diệu. Những sách vở về cờ Tướng (để ý tới những thế biến), những trận đấu cờ của các danh thủ, những tay cao cờ đều chơi chiếu hậu cả.

Người chơi cờ cao thường rất quan trọng lúc xuất quân (khai cuộc) bởi vì xuất quân hay thì họ sẽ chiếm tiên để tạo ưu thế cho ván cờ về sau. Người chơi giỏi thì họ biết cách đi cờ làm cho đối phương kẹt cứng không biết phải đi làm sao, để rồi lần lần phải thất thủ. Nhiều người giữ từng con chốt phòng khi cờ tàn thì dùng tới. Có những tên gọi cho các thế cờ xuất quân như Liệt Thủ Pháo, Bình Phong Mã, Tiên Nhân Chỉ Lộ v.v... hay có những cách dàn cờ đối nhau như “Thuận Pháo Hoàn Xa đối Bình Phong Mã”, “Liệt Thủ Pháo đối Tiên Nhân Chỉ Lộ” v.v... Những ai nghiên cứu kỹ cuốn “Những Thế Cờ Xuất Quân Tốt Đẹp” của Lý Anh Mậu thì sẽ học được nhiều cách xuất quân rất hay.

Nhiều bạn ra mấy tiệm computer Mỹ để kiếm mua những software về cờ tướng (Chinese Chess) nhưng không thấy bởi vì dân Mỹ ít ai chơi cờ tướng. Nếu bạn vào tiệm Tàu thì hy vọng tìm ra được. Đa số các software về cờ Tướng làm người chơi thất vọng vì nó đi một nước khá lâu (5-7 phút là chuyện thường) làm mình nản. Phần nữa các software đó được viết không hay mấy nên nhiều khi mình thấy không đáng để ngồi đấu trí với nó vì nó chơi thấp quá. Tuy nhiên, có một software cờ tướng rất hay tên là “T-Time Technology” có thể làm

bạn nhúc đầu với những đường cờ khá cao của nó. Ở software này có 6 nhóm, và mỗi nhóm có 6 địch thủ với level chơi từ thấp lên cao. Nếu mình thắng được một địch thủ thì sẽ được cho chơi với địch thủ giỏi hơn. Ở nhóm đầu tiên, địch thủ trước tiên là hình một anh chàng Trư Bát Giới, bạn có thể thắng anh chàng này không khó lắm. Nhưng sau đó bạn sẽ địch phải một địch thủ đáng gờm tên là “Spoon Sa”. Nếu bạn thắng được level này thì có thể liệt bạn vào hàng cao thủ cờ tướng. Đây là một software rất hay cho những ai muốn tự luyện cờ tướng thay vì phải kiếm người chơi, phải la cà ở quán cà phê v.v.... Điều rất tiếc là đa số mọi người không có “Tea Time” bản gốc nên khi thắng tới “Spoon Sa” thì nó không cho mình lên level cao hơn (không hiểu tại sao). Nếu quý bạn nào có “T-Time” bản gốc xin gửi cho Tí tui một bản.

Tí tui không phải là người chơi cờ giỏi mà chỉ là người thích chơi cờ. Vì thế khi viết bài này chỉ có tính cách trao đổi ý kiến thôi, mong các vị cao cờ thông cảm.

Hồi còn ở quê nhà, Tí tui rất mê bộ môn này. Hôm nào mượn được một cuốn cờ tướng thì mừng quá, Tí tui phải thắp đèn thức suốt đêm chép cho hết ra một cuốn vở để sáng mai trả cho người ta (vì những hôm đó cúp điện). Về nhà quăng cặp xuống là Tí tui “dzọt” qua tiệm hớt tóc gần bên để đánh cờ. Biết bao nhiêu lần Tí tui bị ba má chửi vì cái tội mê cờ đến nỗi quên về nhà ăn cơm hoặc quên ngủ sớm để đi học. Cái tánh háo thắng ngày xưa làm mình tức tối, trần trọc, khó chịu mỗi khi thua một ván cờ. Tí tui

cứ bị chửi mãi hoài về cái tội mê chơi cờ. Rồi những lần Tí tui đi với thằng bạn thân xuống chợ Đầm, ga xe lửa Nha Trang để sưu tập những ván cờ thế đem về nhà giải. Giải ra thế xong rồi mừng quá chạy xuống đặt tiền... kiếm ăn, để rồi bị thua một cách tức tối vì không nghiên cứu kỹ về phần tàn cuộc. Cũng thỉnh thoảng Tí tui có những trận thắng oanh liệt làm bà con xung quanh nhìn mình như một anh hùng (?). Sau vài lần thử thách Tí tui “tởn”, “teo”, không dám chơi nữa.

Có một kỷ niệm làm Tí tui khó quên. Hôm đó Tí tui đấu cờ với một anh chàng còn khá trẻ, mặt mày trông ngây ngô. Hắn ta đánh dở mà la hét om xòm làm

Tí tui bực mình hạ hấn liền 5 ván. Anh Chín, chủ tiệm hớt tóc, nháy mắt nhưng Tí tui không nhường, vừa hạ vừa nói móc lại anh chàng này. Sau khi người đó ra về với vẻ tức tối, anh Chín mới bảo đó là tên công an khu vực mới đổi về, đừng có làm cho nó ghét. Lúc đó Tí tui mới rùng mình vì nếu tên này mà ghét mình thì hơi phiền. Nhà mình thường chứa những người vượt biên, còn mình thì chuyên môn lo liên lạc, dẫn người. Hấn mà ghét thì không chừng gia đình mình mang họa. Sau này gặp lại hấn Tí tui đã giả bộ ăn qua ăn lại để hấn không còn tức Tí tui nữa mà thậm chí còn rất thích chơi cờ với mình.

Cho tới ngày đến được bến

bờ tự do, Tí tui được một lá thư của má cảm ơn Tí tui đã “cứu” má tôi vì nhờ chơi... cờ tướng (còn trước đó thì bị la suốt vì cái tội này). Nguyên là nhà Tí tui nằm chính giữa, nhà bên phải là của khóm trưởng với con rể là công an thành phố, còn nhà bên trái thì có rể là phường trưởng, vì thế nên mỗi lần tổ chức vượt biên thì thật là trần ai cực khổ vì sợ họ biết. Không hiểu sao mấy người này cũng rất mê cờ tướng, và cái thằng tôi 16, 17 tuổi lúc đó lại trở thành bạn chơi cờ với họ. Má Tí tui thư rằng nhờ biết Tí tui là bạn cờ tướng nên bà ta không bị bắt lên phường nhỏ cỡ 3 ngày vì có thân nhân đi vượt biên. Ngồi nghĩ lại đôi lúc Tí tui thấy thật buồn cười.

Phái đoàn Việt cộng bị sinh viên hạch hỏi tại Đại học Chicago

• Võ Thành

Ngày 24 tháng 10 năm 1994, một phái đoàn nhà nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam đã thâm nhập dừng chân tại Chicago trong chuyến công tác vận động đầu tư và giao thương do tổ chức US Vietnam Trade Council bảo trợ. Phái đoàn do Lê Ất Hợi, Chủ tịch Ủy Ban Nhân Dân Thành Phố Hà Nội, cầm đầu. Hai nhân viên là Phạm Quốc Hưng, Phó giám đốc Sở ngoại thương thành phố và Bùi Thanh Khê, đại diện hãng Broadacre Management ở Việt Nam. Phái đoàn

đã đến thuyết trình tại lớp Quản Trị Xí Nghiệp, trường đại học Chicago, trước một cử tọa gồm khoảng 50 người gồm các giáo sư và sinh viên cao học quản trị Xí nghiệp. Những người trách nhiệm của trường tổ chức buổi thuyết trình đã hơi ngạc nhiên thấy những người khách Việt Nam này tỏ vẻ sung sướng khi được trường cho biết là phân khoa Quản Trị Xí nghiệp không có mấy sinh viên Việt Nam. Những người khách Việt Nam này đã giải thích rằng họ không muốn đến những nơi có đông sinh viên Việt nam vì không muốn phải gặp những cảnh sinh viên biểu tình chống đối.

Nhưng họ không ngờ rằng tại phân

khoa quản trị Xí nghiệp có một sinh viên cao học Việt Nam. Sinh viên này, dù lúc rời Việt Nam mới có 4-5 tuổi, cũng đã không nhận lời mời của nhà trường nhờ anh làm thông dịch cho buổi nói chuyện. Bởi vì anh không muốn giúp cho những người đại diện cho một chế độ độc tài mà anh nghe nói là tàn bạo đàn áp người dân Việt Nam.

Cuộc nói chuyện đã bắt đầu êm ả. Lê Ất Hợi được giới thiệu là thị trưởng Hà Nội, thay vì là chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội. Không rõ người dịch cố tình hay vì thiếu chữ Anh, không dịch nổi nguyên văn chức vị. Người thuyết trình Lê Ất Hợi đã tạo cho cử tọa ấn tượng là phái đoàn đại diện cho

Và rồi hôm nay không hiểu sao Tí tui lại một mình bước vào quán Tao Nhân để uống cà phê, nhìn thiên hạ chơi cờ, và đấu chơi một vài bàn với họ. Ngồi bên cạnh là hai anh chàng vừa coi bạn mình chơi cờ, vừa bàn nhau cách xin vào trường học ESL, có lẽ họ là những người mới qua. Tí tui nhìn họ, nhớ lại những ngày xưa cũng ở cái quán này, sau những giờ thi căng thẳng thì mình cùng bè bạn vào đây để giải trí với những quân cờ. Cũng tại cái quán dễ thương này, mình đã có nhiều bạn bè tụ họp tại đây để tâm sự, để cùng nhau bàn phân chia những công việc xã hội mà sinh viên thường làm. Ngồi đây rồi mình bỗng nhớ lại những người

bạn sinh viên ngày xưa chiều nào cũng vào đây để nhăm nháp một ly cà phê, chọc ghẹo nhau, hện nhau, đánh cờ với nhau.... Bây giờ họ đâu cả rồi? Chỉ biết rằng đa số họ không còn những phút giây hồn nhiên, vô tư như ngày xưa nữa mà nhiều người trong bọn họ đã phải bon chen, chạy đua với thời gian để lo cho cuộc sống. Kỷ niệm xưa bỗng ập về thật nhiều.

Cuộc sống con người, nếu nhìn kỹ, nó giống như một bàn cờ. Ăn được một quân cờ thì vui như đi làm được lên lương, mất một con pháo thì buồn như bị xe đung, đổi một con mã thì chán như làm bài bị con C, tiêu tủng một con xa thì thấy đời như không

còn ý nghĩa, thua một ván cờ thì tức như bị... bỏ đá. Nhìn sâu hơn nữa ta mới thấy có một thế giới lọc lừa, đầy thủ đoạn trong ấy. Cũng là phe ta cả nhưng ta sẵn sàng đưa bạn bè thí quân để đạt được mục tiêu của ta, cái mà có thể giải thích bằng những ngôn từ thật hợp lý. Cái sự tranh đua trong bàn cờ nó giống như cái xã hội mà chúng ta đang sống. Nhiều lúc ta phải kiên nhẫn, tự tin để bám vào những cố gắng, hy vọng mong manh để lật được thế cờ, phải tìm cái có trong cái không...

Và rồi có ai để ý rằng mỗi chúng ta đôi lúc là những con cờ, những bàn cờ của một ván... cờ đời mà nhiều khi chúng ta không biết... □

một nước nghèo chậm tiến đi tìm đầu tư và giao thương để phát triển. Vì thế các câu hỏi của sinh viên đã rất là thực tế, nhăm vào các điểm về thuế má, luật lệ đầu tư vân vân... Người trả lời đúng bài bản, xuông xẻ. Tiếp tục những khoe khoang đã được cử tọa đón nhận một cách lịch sự, Lê Ất Hợi đã khoe rằng “Chính sách của chính phủ chúng tôi là một chính sách đã đạt nhiều thành công và chắc chắn sẽ còn thành công hơn nữa trong tương lai vì Chính phủ chúng tôi được sự ủng hộ nhiệt liệt của dân chúng”.

Đến đây thì anh sinh viên Phan Kiêm Ái đứng lên dùng tiếng Anh đặt hai câu hỏi. Một là xin ông thị trưởng cho biết gần đây đã có cuộc bầu cử nào thật sự tự do dân chủ tại Việt nam với các ứng cử viên thuộc mọi khuynh hướng, để có thể khẳng định là người dân Việt nam ủng hộ chính phủ của ông. Hai là ông là thị trưởng Hà nội, vậy xin ông cho biết là ông đã được dân chúng bầu ra năm nào và nhiệm kỳ là bao nhiêu năm.

Sinh viên Ái chỉ nghe nói về chế độ độc tài Cộng sản mà không có kinh nghiệm sống với Cộng sản. Nay gặp người Cộng sản anh muốn hỏi để tìm hiểu. Không ngờ hai câu hỏi rất bình thường ở một xứ tự do dân chủ này đã làm Lê Ất Hợi chàm nọc. Hợi xỏ ra một tràng giáo điều, nào là “dân chủ tập trung”, “vai trò của giai cấp công nhân”, “sự nghiệp của đảng Cộng sản Việt nam trong hai cuộc kháng chiến”. Không khí phòng hội đang trang nghiêm bỗng biến mất vì những sinh viên quen sống trong không khí tự do không thể không ồ lên cười nhiều lần vì tính lối bịch của những lý luận một chiều của người cán bộ Cộng sản Lê Ất Hợi.

Buổi nói chuyện tranh thủ đầu tư của Lê Ất Hợi tại lớp Cao học quản trị Xí nghiệp đại học Chicago đã chấm dứt như thế. Với ấn tượng lẫn lộn. Có người hỏi “Lão ta là cán bộ Cộng sản hay là người mại bản chào hàng?” Người khác hỏi “Tại sao ông ta còn có thể tin vào chủ nghĩa Mác Lênin được nhỉ?”.

Ra đến ngoài, Lê Ất Hợi lại gặp sinh viên Phan Kiêm Ái. Anh còn nhiều thắc mắc muốn hỏi.

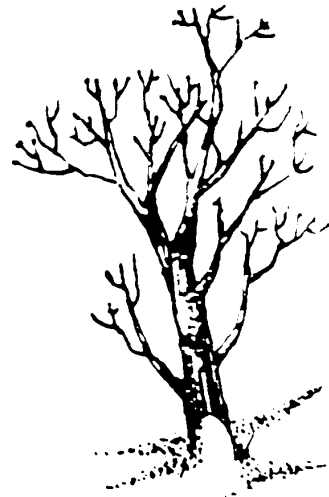
“Xin ông vui lòng cho biết tại sao ông Nguyễn Hộ bị bắt?” Lê Ất Hợi làm bộ không biết Nguyễn Hộ là ai.

“Thưa ông, tại Việt Nam hiện nay có tù nhân chính trị hay không?”

Hợi trả lời như một cái máy: “Làm gì có tù chính trị, hết cả đều là tù thường phạm.” Ái hỏi lại “Vậy thì thượng tọa Trí Diêu, bác sĩ Nguyễn Đan Quế, giáo sư Đoàn viết Hoạt đều là tù thường phạm cả sao?” Phạm quốc Hưng cười giã lả lên vào: “Thì đã nói bác Hợi chỉ là Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hà nội nên chỉ rành chuyện Hà nội ít biết chuyện khác...”

Thầm lặng đến nói chuyện với các sinh viên cao học quản trị xí nghiệp Đại học Chicago tưởng đã yên thân mà phái đoàn Lê Ất Hợi rút cục cũng lại gặp khó khăn vất vả, với một sinh viên tuổi đời còn nhỏ! ■

Khi Mùa Thu Tới ...

Nơi tôi sinh ra và lớn lên thường chỉ có hai mùa mưa nắng. Khi nắng, trời thật tươi, đồng ruộng như bừng lên những lời tự tình ngọt ngào thân thiết với con người. Mùa nắng về là mùa lúa chín: hương lúa mới thơm nồng từng nẻo đường bình yên; khi đó, những vườn cau thấy như sinh động hơn, lòng người thấy vui hơn, tình đồng bào rộn rã qua tiếng hỏi câu chào, qua lời dặn dò về giúp nhau trong mùa gặt mới. Sau mùa gặt là mùa của rong chơi: trên nền trời xanh, những cánh diều tươi tắn màu sắc bắt đầu bay, trên cánh đồng vàng những đội bóng đá trẻ con bắt đầu reo hò, tranh chiến...

Khi mưa, ngày mưa thật dài, thật buồn, làng xóm nằm yên giữa đất trời ảm đạm. Người không còn hớn hở ra chào, đồng xanh không có tiếng hò ới gọi tình đất nước. Dưới những cơn mưa như trút đổ thịnh nộ của đất trời, thỉnh thoảng chỉ nghe tiếng người thăm thì gọi nhau, chia con cá vừa câu được ven sông, xốt miếng rau vừa hái nhanh ngoài rẫy, hay hỏi

thăm dò điều về một việc vẫn vợ nào đó—hỏi để mà có dịp trò chuyện với nhau, bởi vì: khi mưa, người thấy cô đơn; khi gió lùa qua mái lá đơn sơ, cả nhà quây quần quanh bếp lửa hồng mà lòng vẫn như lạnh lùng trống trải...

Có những buổi sáng giữa mùa mưa, trời chợt bình yên: trên cành lá mượt mà chợt có một làn gió nhẹ. Gió gợn từ cuối dòng sông, gió se sắt luồn qua tim người: những đôi vợ chồng già dậy sớm hơn, bình trà buổi sáng được pha đậm hơn, và họ ngồi với nhau hơn thường lệ.

Có những chiều trời tạnh mưa, nắng chợt chiếu vàng trên đọt lá. Ngoài bờ ao người thiếu nữ ngừng tay làm việc, chợt ngược mắt về cuối chân trời, chợt thấy lòng như thương như nhớ...

Có những đêm không còn mây giăng: sao thật sáng, sao kết dài như một dòng sông trắng đục giữa lưng trời. Bên khung cửa, anh học trò nghèo xếp chồng sách nặng, chợt chống cằm nhìn dòng sông tinh tú để lòng thoáng chút mộng mơ...

Khi có những làn gió hắt hiu

thoảng qua đồng lúa, thoáng qua lòng người như vậy là khi Thu về! Mùa Thu trên quê hương miền Nam không có lá vàng rơi, không lấm lạnh lòng heo hắt; Thu chỉ chen nhẹ vào nhịp sinh hoạt của đất trời, để buồn, để nhớ, rồi...thôi. Thu thuộc về mùa mưa, Thu là của những đêm tháng Bảy mưa ngâu: loài quạ đen sói đầu về để bắt câu cho Ngưu Lang—Chức Nữ. Thu để buồn, để nhớ; gió Thu về vội vàng, rồi đi vội vàng, nhưng cũng gây cho lòng người ít nhiều xao xuyến.

* * * * *

Trong cái bối cảnh của mùa Thu trên quê hương Việt Nam đó, một ngày kia tôi vụt lớn!

Một đêm Thu, hòa trong tiếng gió lạnh hắt hiu qua dòng sông, có tiếng dì gọi ghen ngào, kéo tôi ra khỏi giấc ngủ. Trong ngõ ngàng ngây thơ, tôi đứng yên nhìn những người lảng giềng tung những nhát búa tàn bạo đập chốt bản lề, tháo tung cánh cửa trước; rồi ngạc nhiên thấy họ đón mẹ về: dáng cao gầy, bất động, mẹ nằm thật bình yên, bình yên về trong giấc ngủ ngàn năm.

Đêm Thu chùng như dài hơn qua lời kinh cầu; gió Thu chùng như buồn hơn qua tiếng bà tôi nức nở. Tôi vụt lớn, để thấy cha tôi ngồi đó: cũng im lìm, bất động, cũng không khóc, không cười, như không còn hiện hữu giữa cuộc đời từ nay bằng bạc gió Thu!

Khi lớn lên, tôi sợ mùa Thu, sợ những làn gió heo may qua cõi đời trống trải. Tôi sợ tiếng đàn thưa thớt rớt ngoài bến sông: những chiều nắng soi vàng vọt, bên dòng nước, cha tôi dạo những cung điệu mùa Thu để thương để nhớ... Những đêm mưa Thu với gió đập qua hàng hiên, những mùa xá tội vong nhân buồn như lời kinh Tiếp Dẫn.... Khi lớn lên, tôi sợ luôn những cành hoa trắng: hoa nở trong ngày Rằm tháng Bảy, hoa cài trên áo người, áo mình, hoa tàn lạnh như một vành khăn tang...

* * * * *

Khi nắng đổ mềm hơn, khi gió về lành lạnh, là khi em tôi đứng trên đồi cao: không khóc, không cười! Em đứng với nỗi quạnh hiu tột cùng trong chiều vàng vọt nắng!

Đây! Xin trao em một đóa hoa Hồng trắng! Đây là lời nói đợi chờ, là câu thương mến, là chút biểu hiện của lòng anh cùng cực cảm thông!

Đoạn đường này anh đã đi qua. Nỗi hoang vu này là khoảng trống bao la đã choáng ngợp hồn anh những ngày xưa cũ. Tiếng của mùa Thu heo hắt trên đồi cao này cũng là cung nhạc sầu đã ru anh suốt thời ấu thơ. Đi! Anh đưa em đi qua, sẽ dìu em qua.... Con đường từ khung cửa mộng mơ ngày mới lớn đến mộ phần của mẹ mình là con đường dài nhất, là nẻo đời khó khăn nhất, phải không em?!

Mùa Thu trong California không có gió lạnh qua dòng sông, không có mưa gào trên rừng vắng! Trong âm hưởng của Thu, không còn tiếng cha đàn rừng rừng từng nhịp nhớ; trên nỗi quạnh hiu cùng cực của một đời lưu vong, không còn lời hàng xóm vỗ về cho qua ngày quạnh quẽ. Hình như nhân loại đã xa!

Trên đồi cao ngày hắt hiu, chỉ có hoa cỏ lất lay như thâm thì câu tâm sự. Trên mộ địa lạnh lùng, chỉ có em tôi đứng như thân liễu gầy đơn độc, hoài mong.... Tôi chột sợ khi thấy một làn mây qua, tôi muốn xin trời thôi chuyển gió, xin em đừng đứng lặng im, không khóc, không cười, như không còn hiện hữu trong cuộc đời này từ nay bằng bạc nắng Thu!

* * * * *

Đây Montezuma Mesa, San Diego State bệ vệ nằm yên trên đỉnh đồi cao, như mơ màng, như say ngủ, bỏ mặc nắng nghiêng trên triền dốc như đổi hờn, như trách móc. Đây, nơi tôi dựng lại những ngày mới lớn, nơi ngày tháng là một chuỗi dài với nắng mây tình tự bình yên!

Nắng Thu ở đây cũng như nắng vàng ấm khi mùa gặt bắt đầu trên quê hương xa! Chỉ thiếu tiếng chèo đưa từ cuối dòng sông, chỉ không có tiếng cha đàn—cung nhạc la đà qua đầu cây, ngọn cỏ.... Trong nỗi đơn độc lạ lùng của người vô Tổ Quốc, nắng bình yên nhưng cũng lắm màu hoang sơ! □

• Tân Xuyên (SDSU)

Thơ Gửi Về Xa

Người đã về chưa? Giọt sương rơi lạnh...
Gót hài đêm lạ bóng thời gian,
Hoa rơi khua tiếng mơ màng
Người xa xôi vẫn rộn ràng bước đi...

Người đã trăm năm, tiếng cười còn đọng
Rèm buồng hồ hững, ngõ là mơ.
Rừng rưng đọc một dòng thơ,
Hồn hoa tưởng tiếc bên bờ thế gian?

Ngày đã về chưa? Sương mờ lên khơi,
Đèn khuya trang sách cũ chơi với,
Hình như còn tiếng em cười,
Trần gian hoa nở, rộn đời phiêu du.

Viết một dòng thơ, câu hệ lụy
Đời nghèo, bút mực cũng là duyên;
Người đi, sông nước bình yên!
Ta về ôm một chút niềm nhớ nhung...

• Trần Hoài Ân

THU ĐÔNG

Thu Đông 1994
HẢI NGỌC YẾN

Đông nhẹ nhàng nâng khuôn mặt đắm lệt của người yêu mà lòng vô cùng đau xót. Anh kể môi hôn sạch những giọt nước mắt đầm đìa trên má Thu. Vị mằn mặn của nước mắt Thu làm Đông nghĩ tới vị mặn của nước biển. Ôi, biển bao la, biển tình yêu đây mà! Nhỏ còn nức nở, giọng nói như tắt nghẽn, sốt mướt:

— Phải chi em đừng nói cho anh biết thì anh đâu có đau khổ và buồn như bây giờ. Anh thương em chi cho khổ vậy hả anh?

Đông nhẹ nhàng vỗ về người yêu, “Thu... cứng của anh, em lại nói nhảm nữa rồi. Lỗi đâu phải tại em! Nếu em không nói cho anh biết thì em đâu còn là em nữa. Anh quý em chỉ vì em chân thật với anh đó! Em đừng tự mình làm khổ mình nữa. Nín đi cưng, anh thương.”

Đông ôm người yêu trong tay, không nỡ hôn lên đôi môi run rẩy của nàng. Anh không muốn Thu khổ thêm một chút nào nữa hết. Càng thương Thu bao nhiêu, anh càng thấy đời ngang trái bấy nhiêu. Có nhiều cô gái ái mộ và muốn làm bạn với anh, và chính gia đình

họ cũng cố gắng tạo điều kiện cho con gái họ quen anh, nhưng anh không thấy có một cảm giác nào với những cô gái đó ngoài sự chào hỏi xã giao lịch sự bên ngoài. Tại sao gia đình của những người mình không thương lại đối xử quá tốt với mình, mà sao gia đình người mình thương lại có những ý nghĩ vô lý và bất công với mình như vậy? Nghĩ thật buồn cười! Vừa buồn, vừa giận, Đông cảm thấy yêu Thu mãnh liệt hơn bao giờ hết! Anh cảm thấy mình phải bảo vệ Thu, bảo vệ tình yêu của hai đứa! Tự nhiên trong lòng anh dâng lên một ý chí quyết liệt — một sự quyết tâm vượt qua mọi khó khăn và thử thách cho tình yêu của mình.

* * *

Mặt trời vừa khuất sau khóm tre. Gió mùa thu gởi gắm bao kỷ niệm của những ngày bên nhau.

— Nếu sau này không thành, em có sợ không?

Tiếng anh thổi thẽ vào tai nhỏ, êm dịu như tiếng sóng biển rì rào. Nhỏ chột ngẩng đầu lên khỏi vai anh.

— Sao anh lại nói như vậy? Đừng anh!

Thu chột xúc động, mếu máo. Những giọt nước mắt nóng bỏng chảy dài trên hai gò má non hồng của nhỏ. Đông áp má mình vào mặt người yêu, quàng tay ôm đôi vai gầy run rẩy, lòng buồn rười rượi. Đông cảm thấy mình quá lỗi...

— Không phải! Mình yêu nhau mà, sao không thành được! Chỉ sợ ba má em...

Nói đến đây, giọng Đông nghẹn lại, tự nhiên không nói không nên lời. Và vì xúc động tột độ sau những ngày đêm buồn đau và oan ức, Đông bật khóc, càng ôm chặt người yêu trong lòng. Đến lượt nhỏ ngờ ngàng. Nhỏ không còn khóc nữa, chỉ lắng nghe nhịp tim thổn thức của hai đứa hòa vào nhau. Lần đầu tiên trong bao năm yêu nhau, nhỏ thấy anh khóc thật sự. Đàn ông cũng khóc hay sao? Nhỏ ngạc nhiên ngây ngô suy nghĩ. Nhỏ thực sự ngờ ngàng rồi đến cảm kích. Nhỏ nhẹ tay gỡ anh ra để chính mình nhìn thấy gương mặt anh, nhưng anh vẫn rúc đầu vào vai nhỏ chặt cứng. Nhỏ

chột dạ. Chẳng lẽ anh mắc cỡ sợ nhỏ thấy mặt anh đỏ lỏm xúc động hay sao? Thu phân vân, rồi thấy anh xúc động quá, nhỏ ứa nước mắt đau thương. Có bao giờ một cuộc tình trôi qua êm đẹp không? Người ta nói “yêu là khổ”, chẳng lẽ ai yêu cũng khổ hay sao? Thu không tin! Nhưng sao Thu thấy cuộc tình của Thu tràn đầy đau khổ...

Nhỏ không phủ nhận rằng cuộc tình này tràn đầy ắp những ước mơ và hạnh phúc. Nhiều lúc nhỏ cảm thấy vô cùng sung sướng cảm nhận rằng Trời Phật đã phù hộ cho hai đứa quen nhau, rồi yêu nhau. Lối suy nghĩ, hy vọng ở đời, mục đích trong tương lai, hai đứa như chiếm hữu lòng nhau. Về sắc diện, có nhiều người nói hai đứa sao giống nhau như hai anh em vậy. Thu thấy ngộ lắm. Có lẽ người ta thường yêu người có gương mặt hao hao như chính họ. Những ngạc nhiên vì sự trùng hợp giữa hai đứa không làm cho nhỏ ngạc nhiên nữa. Thay vào đó, nhỏ cảm thấy chuyện hai đứa là ngẫu nhiên của sự đời. “Minh sinh ra là để có nhau,” có lần Đông thủ thỉ với người yêu. Nhỏ nhớ lắm! Nhỏ nhớ lần đầu tiên được anh hôn, nụ hôn đầu đời anh trao, nhỏ bẽn lẽn cả tay chân, say sưa trong nỗi đam mê của cuộc tình đầu. Bao năm trời mong đợi, bao tháng ngày ước mong! Nhỏ đã thao thức, nao nức đón nhận vị ngọt của tình yêu lứa đôi.... Thu yêu anh với một tình yêu nồng nàn, không tính toán. Tình yêu đầu đời con gái mãnh liệt làm sao, mơ mộng làm sao, huyền diệu biết chừng nào. Thu yêu cái tánh cương nghị, sự kiên nhẫn và lòng bác ái của anh. Thu trọng sự thẳng thắn, chân thật của anh. Thu phục tánh hoạt bát, thông thái của anh. Thu thương mến hết mình và cảm động vô cùng sự chịu đựng nhiều đau khổ của anh

trong mấy năm yêu nhau.

Vậy mà sao Thu Đông lại đau khổ? Cuộc đời bể dâu ít bao giờ xuôi tay cho một mối tình đẹp trôi qua một cách hiển nhiên được. Bao giờ cũng có bất trắc xảy ra. Càng khó khăn, cuộc tình càng thêm sâu đậm. Có lẽ vì những trầm bổng của cuộc tình làm cho sự gắn bó càng keo sơn và ý nghĩa. Buồn vui có nhau! Không có khó khăn, người ta thường ít phấn đấu để vượt qua khó khăn. Không nếm mùi đau khổ, người ta thường không thể cảm nhận được sự quý giá của việc bảo tồn những gì họ yêu thương. Không có cách xa, người ta thường không quý trọng sự trùng phùng hiếm có, hoặc sự nhớ nhung đau nhói cả trái tim của một người đang yêu. Phải rồi, không gian truân lận đận như hôm nay, có lẽ không bao giờ nhỏ nhận thức được nỗi khổ trong tình yêu. Nó co thắt trong tim như một hình phạt mà nhỏ sẵn sàng chịu đựng cho người mình yêu. Mà cũng chính nỗi khổ đọa đày đó làm cho nhỏ hiểu được sức mạnh của lòng người và sự chịu đựng của một tình yêu trong bão táp của giông đời.

* * *

—Em như một đứa trẻ vậy, ngây ngô quá bắt anh phải thương đó!

Anh nhiều lần gheo nhỏ, rồi cười, rồi hôn lên đôi môi hồng hé mở đang nao nức chờ đợi. Đông yêu Thu với một tình yêu bao la và chân thật. Ở Thu, anh tìm được sự dễ thương, hiền thực, sự cảm thông và lòng vị tha dào dạt của một “nàng tiên phạm trần”. Anh thường so sánh người yêu như vậy. Đông nhớ mãi buổi đầu hai đứa ở bên nhau, anh thấy tim mình đập loạn xạ. Hồi hộp, sung sướng, lo lắng. Hình như Thu cũng rộn ràng lắm

nên anh thấy hai đôi má nhỏ đỏ hồng e thẹn. Cặp mắt Thu, đôi mắt “bồ câu nhìn lâu muốn giữ” đó đã làm anh ngây ngất từ khi bữa đầu quen nhau. Anh yêu giọng nói nhẹ và thanh của Thu. Có chuyện gì bức bối trong lòng, nghe giọng nói của Thu là mọi phiền muộn tan biến đi như mây khói.

— Anh thích nghe giọng em nói lắm. Em kể chuyện cho anh nghe đi.

Đông van nài. Thu sung sướng đón nhận lời khen chân tình của người yêu với tất cả niềm hãnh diện và hạnh phúc. Nhỏ làm bộ nhõng nhẽo chu môi bá lấy cổ anh:

— Anh nịnh giỏi lắm đó! Ai mà thương anh chắc là sẽ khổ suốt đời.

Đông thấy ý nghĩ ngộ nghĩnh quá, kê môi cắn nhẹ tai người yêu, thì thào:

— Khổ làm sao, em nói anh nghe thử coi.

— Ý, anh làm em nhột quá hà! Hứ, anh còn làm bộ nữa, anh môi miêng như vậy thì chắc phải suốt ngày ghen đến hụt hơi, vì chắc chắn cô nào cũng sẽ mê mà!

Rồi nhỏ cười nắc nẻ. Tiếng cười hồn nhiên trong veo làm Đông cảm thấy đời vui và ý nghĩa hơn.

—Ai mê anh thì mê chứ anh chỉ mê có mình cô tiên mùa thu thôi. Anh chỉ “ngại” em mê ai mà nịnh em giỏi hơn anh thôi.

Đông cười ha hả. Nhỏ thua trí, chu môi trông thật ...xí xọn. “Xí...”, rồi rúc đầu vào vai người yêu, lòng lâng lâng một niềm vui buồn lẫn lộn.

Lá thu buồn rơi rụng ngoài sân. Mùa Đông lại nối tiếp mùa Thu năm trước. □

TÂM TÌNH BẠN ĐỌC

Thái Bình Dương (Mesa College, CA)

Các anh chị trong THSV thân mến!

Tờ báo nguyệt san của Tổng Hội gần như là tờ báo được ưa chuộng của hầu hết các bạn sinh viên VN nói chung và của thanh niên Việt sống ở hải ngoại vì nó không chỉ để giúp sinh viên học thêm tiếng Anh mà còn không quên tiếng Việt, chữ Việt, văn hóa dân tộc Việt. Dù rằng nó thể hiện qua bất cứ thể loại nào cũng đều có ích (văn, thơ, truyện ngắn, tùy bút, ca dao...). Tôi xin gửi đến các bạn hai bài thơ để đọc cho... “vui” nhưng đừng cười chê...

Sau cùng, cầu chúc tất cả các anh chị luôn tiến vững, tiến nhanh để thực hiện hoài bão của mình, của người dân Việt, của kẻ tha phương, thành công mỹ mãn. Sau đây gửi tặng các anh chị mấy câu thơ này:

Gắng công gìn giữ văn hóa nhà
Kề vai sát cánh bạn cùng ta
Nâng cao quốc ngữ — hồn văn Việt
Để giữ muôn đời ngôn ngữ ta.”

Hoàng Thanh Tâm (Santa Ana, CA)

Các bạn thân mến!

Trước tiên chúng tôi cảm ơn các bạn đã gửi *Non Sông* đều đặn cho chúng tôi.

Tuy nhiên một điều hơi buồn là càng lúc nhìn và đọc *NS*, thấy một sự yếu kém và thụt lùi về mặt phẩm chất của một tờ báo đại diện của anh chị em sinh viên miền Nam California so với các năm về trước. “Sự thật mất lòng. Lời thật mất bạn”, tôi đành nói lên sự thật để mong các bạn tự kiểm điểm lại...

Quỳnh Hương (Cerritos College, CA)

Thân gửi các anh chị,

Thật lâu rồi Quỳnh Hương không liên lạc với các anh chị, thật là có lỗi. Nhưng QH vẫn được tin sinh hoạt của Tổng Hội và các anh chị qua các bạn như Kiều Hạnh, Tiên Hoàng... QH vẫn nhận được *NS* hàng tháng. Cảm ơn các anh chị nhiều lắm. QH sẽ cố gắng liên lạc với TH đều đặn.

thư tín

Thế Thủy phụ trách

Tiến Đạt (Pasadena, CA): Vừa mở thư từ ra để đem mục thư tín về đọc giả, thì thấy ngay bài thơ “*Non Sông Yêu Dấu*” là tinh thần trao đổi tư tưởng lên phơi phơi. Tổng Hội đã dọn về trụ sở mới. Không biết Tiến Đạt chừng nào rảnh nhớ ghé thăm. Mến.

GS. Hoàng Văn Đức (Los Angeles, CA): Đã nhận được bài “Suy Tư Gửi Các Nhà Lãnh Đạo Á Châu” của Giáo Sư đã lâu. Cảm ơn Giáo Sư rất nhiều. Như đã thưa trước, Tổng Hội vừa dọn về trụ sở mới, vừa chuẩn bị cho Hội Xuân Ất Hợi, nên mọi việc thư từ có hơi chậm trễ. Xin thứ lỗi. Sẽ gửi *Non Sông* theo lời yêu cầu. Kính.

Liên Đoàn Ra Khơi (Palawan, Phi Luật Tân): Nhận được thư của Liên Đoàn Ra Khơi gửi đến anh Tước. Cảm ơn anh Minh đại diện Liên Đoàn Ra Khơi đã bắt tay trái với *Non Sông*, cùng gửi lời chúc mừng. Cố gắng sẽ gửi *NS* đều đặn đến LD Ra Khơi, mong sẽ là một món quà tinh thần đến với các anh chị bên đó. Kính.

Hải Ngọc Yến (San Diego, CA): Truyện ngắn của Yến, với tựa đề “Thu Đông” đã đến tay BBT. Bài viết gửi về đúng với mùa Thu, Đông đã đến. Thấy đề ngoài bìa thư vồn vẹn có hai chữ “San Diego” thôi, nên không biết làm sao gửi *Non Sông* cho tác giả. Có đọc ké báo của ai không?

Tân Xuyên (San Diego, CA): Cám ơn anh đã gửi bài “viện trợ” cho BBT *Non Sông*. Thấy anh “tố cáo” nhà thơ Lê Tạo ghê gớm quá, vì nhà thơ ấy mà Tân Xuyên không còn thời giờ viết văn. Thôi dù sao đi nữa vì tình huynh đệ, không nên trách nhau nhé. Cuộc sống quá bận, hãy dùng lời thơ, lời văn tặng nhau, chớ “trách” nhau. Thân ái.

Lê Tạo (San Diego, CA): Làm cái chi rứa mà Tân Xuyên cần nhắn, trách cứ um xùm. Có tâm sự gì thì cứ trao đổi qua thư từ, điện thư, điện thoại....Trang trọng hơn nữa, qua “tê lê công fe răng” hoặc lẹ nhất, qua một châu phở là xong ngay. Thân.

Phạm Văn Út (Đại diện BTC/Hội Thảo Chính Trị 94): Cám ơn ông đã gửi thiệp mời đến THSVVN/Nam Cali tham dự buổi “Hội Thảo Chính Trị 94 — Dân Chủ Hóa và Phát Triển Việt Nam” vào ngày 3 & 4 tháng 12 năm 1994 tại Ramada Inn Hotel, Garden Grove. Rất tiếc vì bận lo chuẩn bị cho Hội Xuân Ất Hợi và nhiều công tác khác, nên anh chị em TH không đến tham dự, học hỏi và cùng chia sẻ. Xin hẹn dịp khác. Kính.

Ban Chấp Hành, Hội SVVN San Diego State University, nhiệm kỳ 1994-1995: Ít khi nào mà Tổng Hội mà bỏ qua dịp tham dự lễ ra mắt Tân Ban Chấp Hành, HSVVN tại San Diego, đặc biệt nhất là SDSU và UC San Diego. Lần này BCH ra mắt vào lúc Tổng Hội đã “dọn nhà” nên nhận thiệp mời hơi trễ. Thân chúc anh chủ tịch Trần Hùng Tiết và các anh chị trong tân Ban Chấp Hành luôn luôn đầy đủ tinh thần hoàn thành công tác bảo vệ và phát huy nền văn hóa dân tộc VN tại hải ngoại, và cố gắng vượt qua mọi khó khăn. Thân mến.

Nikki Nguyen (Northridge, CA): Không biết mấy tháng nay, Nikki có nhận được *Non Sông* không? Thư từ của NS dạo vừa rồi nhận hơi chậm, nếu không thấy báo đều đặn, nhớ gọi về Tổng Hội (714) 893-3139. Mong Nikki giới thiệu độc giả cho NS. Mến.

Thái Bình Dương (Mesa College, CA): Cám ơn bài thơ TBD gửi tặng. TBD nhớ gửi bài về giúp

Non Sông đều nhe, nhất là trong dịp Xuân này. Mùa Noel này nghỉ lễ dài hạn, TBD nhớ về giúp anh chị em để tờ Đặc San Xuân 95 sớm đến tay mọi người. Thân!

Hoàng Thanh Tâm (Santa Ana, CA): Cám ơn những lời nhắc nhở và những ý kiến đóng góp quý báu của ông — những nhận xét của ông thật là chính xác. Thật sự mà nói anh chị em ở NS đã “cầm cự” hết mình mới giữ được tờ NS cho đến ngày hôm nay. Chúng tôi không giấu gì ông rằng tờ NS đã và đang trải qua nhiều giai đoạn khó khăn mà chỉ có những anh chị em đang làm mới biết được, nhiều lúc tưởng đã buông tay. Rất mong ông có dịp về tiếp tay với NS. Kính.

Quỳnh Hương (Cerritos College, CA): Lâu rồi QH mới liên lạc lại với NS, bộ có chàng nào “bắt cóc” phải không? Quỳnh Hương ơi, nhớ về phụ anh chị em làm tờ Đặc San Xuân nhe. Hiện tại NS đang thiếu nhân lực vô cùng. Nhìn BBT thấy “hùng hậu” thật nhưng không nhiều người có thời gian về lắm đâu. Nhờ Quỳnh Hương vận động bạn bè về giúp cho NS nhe. Mến.

Lộc Quy (Philadelphia, PA): Cám ơn Lộc Quy đã xung phong làm đại diện cho *Non Sông*. *Non Sông* cảm kích vô cùng. Thời gian qua đã có nhiều cây bút từ miền Pennsylvania góp tay với NS; không biết mấy người có biết nhau không? Sẽ liên lạc với Lộc Quy trên Internet sau. Mến.

Snowflake (Winnetka, CA): *Non Sông* đã lầm lẫn khi thêm chữ “sưu tầm” dưới những bài thơ Haiku mà Snowflake sáng tác (trong NS số 66). Xin lỗi nha. Hôm nào xuống Little Saigon chơi, nhớ ghé NS — NS sẽ đền cho nôi chề.

Cao Thanh Ngọc (Thousand Oaks, CA): Nếu là hình minh họa thì cứ gửi về cho NS. Nhớ là vẽ dùng loại mực có thể chụp đăng không bị tối đen. Hội Chợ Xuân Golden West năm nay cũng có gian hàng triển lãm văn hóa, em có thể liên lạc với Ban Tổ Chức Hội Xuân để biết thêm về chuyện này.

Độc và Cổ Động
Non Sông